

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 10 (624) KAINA 10 ct.

MONTREAL, 1959 m. KOVO-MARCH 4 d.

PRICE 15 ct. XIX METAI

Politinių įvykių savaitė

JEIGU RUSIJA NORI TAIKOS, KODĖL SIŪLO
NEPUOLIMO SUTARTI TIKTAI PENKIASDEŠIM
CIAI METŲ, O NE AMŽINĄ TAIKĄ?

Maskva rimtai pradėjo ruoštis artimam karui.

Praejusią savaitę žmonių dėmesys buvo nukreiptas į Anglijos premjero Mcmillano laikymąsi Rusijoje ir jo pasikąlėjimus su sovietiniu diktatoriumi Nikita Chruščiovu. Žmonija laukė gerų žinių, bet

CHRUŠCIOVO PAREIŠKIMAI APVYLĖ MCMILLANĄ IR ŽMONIĄ.

Chruščiovas ne tik atmetė vakariečių rimtas pasiūlymus spręsti opias problemas taikiu būdu, bet dar klastingai kėsinosi vakariečius suskaldyti.

Kai Maskvos diktatura visą laiką triūbuoja apie taiką, tai pasirodo ji pati sau prieštarauja. Jeigu Maskva nori taikos, tai kodėl Chruščiovas nepasiūlė Macmillanui amžinos taikos, o kodėl siūlo tiktaia 20 ar 50 metų taiką? Ar todėl, kad per tous metus pasirodys si karui galėtų sumušti ir pavergti Angliją?

Todėl labai logiškai

CHRUŠCIOVO UZMAČIAS ATSAKĖ PREZIDENTAS EISENHOWERIS.

pareiškdamas, kad tokios dvi šališkos sutartys visai nereikia lingos, nes Jungtinių Tautų Organizacijos charta, kurią yra pasirašę visi tos organizacijos dalyviai, visus lygiai įpareigoja nekelti karų ir laikytis taikos. Tuo tarpu kas gi kitas, jeigu ne Maskvos diktatoriai pradėjo kalbas apie karą dėl Berlyno?

Bet Eisenhoweris tvirtai pasakė, kad

AMERIKA NĖ PER COLI NENUSILEIS VYDYDAMA SUSITARIMUS

ir Maskvos pasirašytus, tat jei gu Maskva sukelia karą, tai ji už tai ir bus atsakinga.

Kai Maskva tebekalba apie taiką, tuo tarpu Chruščiovas atmetė Vakarų pasiūlymą tarstis dėl taikos Berlyno klausimo išsprendimo. Bendrai, Macmillanui kelis kartus ilgiai kalbėjus apie galimybes susitarti, Chruščiovas Tuloje išdorožė kalbą, kurioje atmetė bet kokias galimybes susitarti. Tiesa, vėliau Chruščiovas „pasiaiškino“, kad tai buvusi priešrinkiminė kalba. Atseit, Chruščioviui reikėjo blefuoti ir mulkinti sovietinius baltuotojus...

Na, visam pasauliui žinoma, kad sovietinė diktatura daug ką blefuoja, bet vis dėlto, ar tai tarnauja taikos reikalui?

Iš kitos pusės, yra duomenų, kurie rodo, kad

MASKVA RIMTAI RUOŠIASI GALIMAM AR JOS PLANUOJAMAM KARUI.

Tuo tikslu ji bando sudaryti saugumą apilnk visą Rusiją ir todėl pasiūlė nepuolimo sutartį Iranui ir Pakistanui, bet ir viena ir kita, kaip atrodo, „su velniu grybauti“ neis. Maskvos atstovas griežtai pareiškė, kad jeigu Iranas sudarys savi tarpinės pagalbos paktą su Amerika, tai Iranas gali labai nukentėti, bet ji tai atsakė ir šachas ir jo premjeras, kad Maskvos grąsinimų nebijo. Atrodo, kad Maskvai yra labai svarbu pasiruošti galimo karo atvejui. Galima spėti, kad Maskva gali ryžtis pradėti karą.

Beje, laikraštį išleidžiant,

VYKSTA DAR PASKUTINĖS MACMILLANO DERIBOS SU CHRUŠCIOVU.

kai Macmillanas po kelionių į Kijevą ir Leningradą sugrįžo į Maskvą. Kažin, ar galima tikėtis ko gero iš šių paskutinių derybų, nes Chruščiovas laikėsi kietai, o Macmillanas taip pat nenusileidžia Maskvos diktatui?

Chruščiovas pareiškė, kad jis nori vyriausybės galvų susitikimo, nes užsienių reikalų ministeriai nieko negali sutarti.

KITOS ŽINIOS

— Afrikoje vyksta riaušių ir streikų. Vienur juodieji tarp savęs kovoja, kitur su baltaisiais.

— Vengrijoje pradėtas stiprus spaudimas į ūkininkus eiti į kolūkius.

— Dulles sveikata einanti geryn. Jis bus ministru tol, kol tikrai pats norės.

— JAV laivas kontroliavo Sovietų laivą, kuris rastas prie Newfoundlando toje vietoje, kur yra sugadinti 5 povandeniniai kabeliai, jungiantys Ameriką su Europa.

— JAV sėkmingai paleido naujų žemės satelitų ir balistinių raketų.

— Paragvajuje bręsta revoliucija prieš diktatorių.

— 1958 metais iš Sibiro grįžo į Lenkiją 86 tūkstančiai lenkų.

— Meksikos geležinkelinių kelių, priklausančių kompartijos vadovybei, sustreikavo ir suparalizavo judėjimą, nors geležinkeliai priklauso valstybei.

— Iš Rumunijos bėga žydai į Izraelį ir Ameriką.

KANADOJE

Newfoundlande sustreikavo miškakirčiai ir žvejai. Premjeras grasina darbininkų unijos panaikinimu. Nesutarimai tęsiasi.

— Vakarų Vokietija Kanadoje užsakė lėktuvams motorų už 6 milijonus dolerių.

LIETUVOJE

Idomus faktas: senieji rašytojai nuversti ir vieton jų išrinkti jauni. Vieton Venclovo išrinktas pirmininku E. Mieželaitis ir sekretoriais A. Bieliauskas ir J. Marcinkevičius. Ir redaktoriais žurnalų išrinkti jauni — V. Reimeris, V. Moziūrinas, A. Jonynas. Išvalyti visi seniai. Pastatyti, žinoma, visi partiečiai, kurių uždanys būti kompartijos pavairovais.

LIETUVIAI VĖL MEISTERIAI

Sov. S-gos įvairių sporto šakų pirmenybėse lietuviai vėl iškovoję pirmas vietas. Kijeve stalo teniso pirmenybėse ant rus metus iš eilės pirmą vietą individualinėse varžybose laimėjo kaunietis R. Paškevičius, antroji vieta atiteko Moldavijos atstovui Grinbergui, trečioji ir ketvirtoji vėl lietuviams V. Baltakiai ir A. Sunoriui. Moterų vieneta laimėjo estė E. Lestal, antroji buvo Nijolė Ramanauskaitė ir trečioji O. Žilėvičiūtė. Šioje grupėje puikiai pasirodė dešimtmetė L. Balaišytė (dukra Vitartaitės — Balaišienės, buv. SS meistrės) bei Revizijos K-jos Centrinių

Montrealio lietuvių tautinių šokių grupė su vedėju juozu Piečaičiu ir akordeonistu A. Vičium prišakyje, dalyvavusi Vasario 16 minėjime, balandžio 22 d. dalyvaus tautų pasirodyme Forume.

MAŠINŲ FONDO VAJUS

„N. L.“ Mašinų Fondo vaju tęsiasi. Dideliu dėkingumu minime sekančius vajuos dalyvius ir lietuviškosios spaudos židinio rėmėjus:

Juozas Bumbulis,

Rosemount, Montreal. 5.00

Nuoširdus „Nepriklausomos

Lietuvos“ skaitytojas p. Juo

zas Bumbulis, siųsdamas meti

nę prenumeratą, NL Mašinų

Fondui pridėjo 5 dolerius.

Marion Dubauskaitė-

-Labūnienė, Mntr. ... 5.00

žinomojo Montrealio lietuvių veikėjo ir spaudos darbuotojo, deja jau mirusio, Prano Dubausko dukrė, Ponia Labūnienė, siųsdama metinę prenumeratą, NL Mašinų Fondui paskyrė 5 dolerius, pridurdama, kad tas jai sudaro malonią pareigą.

Visiems vajuos dalyviams nuoširdžiai dėkojame ir prašome atsilipti daugiau tautiečių. Spaudos Bendrovės „Nepriklausoma Lietuva“ Valdyba.

TORONTO KREDITO KOOPERATYVAS „PARAMA“

vasario 22 d. Lietuvių Na muose turėjo visuotinį metinį susirinkimą, skaitlingiausią iš visų buvusių — iš 1118 narių dalyvavo 222. Pirmininkavo J. Strazdas, sekretorium buvo S. Grigaliūnas.

Pradžioje atsistojimu pagerbti pereitais metais mirę nariai: M. Aleknavičienė, L. Čuplinskas, A. Gertas, A. Ruzgas, R. Žulys ir E. Kasperavičius.

Valdybos vardu pranešimą darė pirm. J. Strazdas išskelė daromą pažangą ir įgyjamą taupytą, visišką pasitikėjimą, kas matosi iš augančio indėlininkų skaičiaus, bei įnašų, tik pageidautina daugiau skolinotų. Vienu metu susidarė net art 100,000 dol. laisvo kapitalo, kurio laikymas kituose bankuose už mažus nuosimčius buvo nuostolingas. Todėl

užimdama penktą vietą, lygiai kaip ir Lietuvos pirmenybėse. Visi dvejetai — vių, moterų, ir mišrus taip pat baigėsi mūsų siūlymo pergalėmis: Paškevičius-Saunoris, Žilėvičiūtė — Ramanauskaitė, Žilėvičiūtė-Baltakis užėmė pirmas vietas.

Nuo stalo tenisininkų neatsiliko ir mūsų krepšininkai, kurie Klaipėdoje jaunių pirmenybėse iškovojo SS meistrė vardą. Šiose pirmenybėse lietuvius atstovavo Kauno žalgirio berniukai ir mergaitės. Tiesa, lietuvaitės lydėjo neskėmė, nes jos rungtynes pralaimėdavo paskutinėse sekundėse, vieno taško skirtumu, tačiau berniukai, įveikę visus dalyvius, dar kartą parodė, kad Lietuvos krepšininkai turi puikią medžiagą, drebinti vėl visų Europos tautų krepšinio sostus, nes ir „Darbo rezervų“ pirmenybėse Dniepropetrovske Kauno atstovai laimėjo visos Sov. S-gos meistrė vardą. Šiais gražiais lietuvių laimėjimais sveikina ir visi tremtiniai.

K. B. Š. AMERIKOS LIETUVIŲ FIZINIO AUKLĖJIMO IR SPORTO KOMITETO

bei Revizijos K-jos Centrinių

Pasaulio lietuvių sostionėje

EDVARDAS SULAITIS

ISVYKS AUSTRALIJON JIEŠKOTI LAISVĖS

Stanley Jankus, negalėdamas pakęsti valdžios biurokratizmo, yra pakėlus sparnus Australijon. Šis Čikagoje gimęs lietuvis, prieš 18 metų įsikūręs ūkyje Michigano valstijoje, auginęs viščiukus ir jiems maitinti sėjęs kviečius, po ilgą kovą nusprendė pasiduoti. Jis eilę metų nesutiko su kviečių kontrolės programa, kuri neleido sėti kviečių kiek

jis nori, bet tik valdžios nustaitytą kiekį. Už jo norą užsiauginti savo viščiukams pakankamai kviečių, jis buvo nubas tas 4,500 dol. pabauda, kas ir buvo didžiausia priežastis, paskatinusi Jankų parduoti ūkį ir apleisti šį kraštą.

St. Jankus susilaukė nemažą atgarsio didžiojoje Amerikos spaudoje. Ypatinai amerikiečius sujaudino Jankaus nuosprendis apleisti JAV. Didysis Čikagos dienraštis „Chicago American“ vasario 26 d. laidoje patalpino vedamąjį, pavadinimą „Quitting the U. S. to Be Free“. Čia laikraštis ragina Kongreso komitetą pažvelgti į Jankaus nuotykius ir patyrimą klausimą iš esmės. Jis cituoja ir Jankaus žodžius: „Aš noriu laisvės savo vaikams, kuriuos, gaila, jie nebegalės rasti šiame krašte. Žmonės, kurie nori dirbti, bet ne priimti valdžios pašalpas, yra prislėgti. Iš to kyla klausimas — ar aš esu savo žemės savininkas, ar ne? —

Praejusios savaitės pradžioje apie Jankų buvo kalbėta ir JAV Kongrese, kur kongr. Hoffman (R., Mich.) pabrėžė, kad Jankus yra nutaręs emigruoti į Australiją, pareiškė: Mes dainuojame apie Ameriką, kaip laisvųjų kraštą ir draugų tėvynę. Amerika gal ir dar yra draugiščių tėvynė, tik jau nebe laisvųjų“.

Panašiai išsireiškė ir pats Jankus šių eilučių autoriui rašytame laiške, kuriame jis nu-pasakojo visus savo vargus.

Jankus šiuo metu turi 39 metus amžiaus.

pirmininkaujantis J. Strazdas paaikšino, kad valdyba, skiriantama pilną, vengė organizacijų su ideologiniu antspalviu, kad tuomi neardytų iki šiol gana vieningai dirbamą kooperatinį darbą. Valdybos siūlymas su pataisa 100 dol. skirti Sibiro lietuvių šalpai, priimtas.

Referuojant A. Kiršoniui, samata šioms metams priimta be pataisų. Joje numatomas pilnas siekia 19.300 dol.

Rotacine tvarka iš valdybos išėjus A. Kiršoniui ir P. Šernui, perrinktas P. Šernas ir naujai įėjo J. Matulionis. Iš kredito komiteto išėjus P. Budreika ir širinktas Aliojus Kuolas ir į priežiūros komitetą — vietoj A. Jucio įėjo L. Adomavičius.

NEDARBO STATISTIKOS

Valstybinė darbo tarnyba paskutiniame raporte pranešė, kad 749.886 asmenys įieškojo darbo. Dominijos statistikos biuras apskaičiavo, kad darbo buvo 440.000 asmenų. Nedarbo draudimo komisija pranešė, turinti užregistravusi 419.233 asmenis nedarbo pašalpos gavimui. Kuris skaičius yra artimiausias tiesiai?

Kai darbo samdyto tarnyba paprašė, kad tiek kasmenų įieškojo darbo, tai į šį skaičių įijungia ir tuos, kurie turi darbus, bet yra užsiregistravę, kaip įiešką skirtingo užsiėmimo. Kai Nedarbo draudimo komisija praneša, kad tiek tai asmenų reikalauja pašalpos, į šį skaičių įįskaito nemažą skaičių invalidų, savo noru pasiiluosavusių iš darbo ir tikrai norinčių sunaudoti jų susikaupusių įnašus. Dar yra ir tokių, kurie yra atleisti iš jų reguliarių darbų, kur jie buvo apdrausti ti nuo nedarbo, vėliau susirado darbus. Draudimo komisijos nedraudžiamus, ir vėliau, nors ir nesąžiningai, vėl reikalauja pašalpos.

Dominijos statistikos biuras savo skaičius remia daliniu visos Kanados šeimų surašymu. Prieinama išvados, kad Dominijos statistikos biuro skaičiai yra gana tikslūs. Tačiau ir jie dažnai truputį iškrypsta vien dėl fakto, kad labai kaitalioja nei sezoniniai darbai, ypatinai Atlanto provincijose. Dėl to nukentėia gyventojų procentų tikslumas. (CS).

Lietuvos
nacionalinė

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Authorized as

second class mail, Post Office Department, Ottawa

LEIDZIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“.

Redaktorius Jonas Kardelis.

Telefonas: PONTIAC 7-7920

7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada.

Prenumerata metams:

Yearly Subscription Rates:

Kanadoje	\$ 5.00	Canada	\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika \$ 5.50		America & S. America	\$ 5.50
Visur kitur	\$ 6.00	Other Countries	\$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)

Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Be Lietuvos nebus Lietuvos

DĖL „ATSARGINĖS LIETUVOS“ KŪRIMO

Tai nenaujas klausimas. Jis buvo keliamas jau nepriklausomybės laikais. Šį klausimą ne nustojamai judina žymūs mūsų geografas prof. K. Pakštas, nors ir anksčiau buvo žmonių, kurie šį klausimą kėlė, gal tik tai kitokia forma, o forma čia turi savo prasmę.

Jeigu „Atsarginės Lietuvos“ vardas naudojamas tikrai reklamoms sumetimais, tai dar galima būtų, gal, ir toleruoti tokį vardą, bet to klausimo forsuoja pasikalbėjime su spauda teigia, kad „atsarginės Lietuvos“ steigimas nėra koks įprastinis reikalas, bet išplaukia iš tautos tragizmo ir labai pavojingos geografinės padėties prie Nemuno“, — tat yra aišku, kad čia kalbama apie lietuvių iškūrimą Hondure vieton „labai pavojingos geografinės padėties prie Nemuno“.

Jeigu tikrai taip prof. K. Pakštas yra pasakęs ir tą pasakymą tiksliai užrašė S. Norkeliūnaitė, kuriai profesorius padarė pareiškimą, tai toks klausimas pastatymas yra nepriimtinas. Toks klausimo pastatymas dezorientuoja ir taip jau nepakankamai tvirtai besiorientuojančią lietuviškąją išeiviją ir todėl toks klausimo pastatymas begali būti tiksliai tautai žalingas. Ne tik čia esančiai jos nuobirai, bet ir Tėvynėje.

Lietuviškos kolonijos, didesnė lietuvių telkinio kūrimas — suprantamas ir ne tik tai priimtinas, bet ir visokeriopai reikalingas. Būtų labai gerai, jeigu toks telkinys bet kur būtų sukuriamas. Jame, galima spėti, ilgiau išsilaikytų lietuviai, kaip lietuviai. Išsisklaidę, žinoma, greičiau nutaus, o telkinys, ypač jeigu jis susidarytų didesnis, gausnis, aiškus — ilgiau išsilaikytų.

Keliant tokios kolonijos klausimą, žinoma, kokios nė kieno neapgyventos salos būtų tinkamiausios. Deja, tokių, tinkamų kurtis šalių, dabar jau nėra. O anglų kolonijos, kaip kad ir Britų Hondurasas, yra mažiau negu sala. Iš vienos pusės, ji jau apgyventa, ir tie žmonės, — daug jų ar mažai, — yra ir bus šeiminingais. Be to, Britų Hondurasas — ne sala. Į jį yra pretenzijų. Kraujo kaimynai, žinoma, turės rimtesnių pretenzijų, negu ateiviai lietuviai. Ir, bendrai, Britų kolonijos yra tikrai laiko klausimas, to dėl ir susitarimai su jais nebus amžini.

amžini. Galimas dalykas ta čia, kad Hondure yra dabar geriausia kurtis.

Bet tai yra viena medalio pusė. Svarbesnė yra antroji medalio pusė.

Faktas lieka faktas, kad be Lietuvos nebus Lietuvos, ko kias „atsarginės“ Lietuvos be kurtume. Jeigu išnyks Lietuva prie Nemuno, tai jokios „atsarginės“ Lietuvos jos neišgelbės.

Tat ar nebūtų prasmingiau sutelkti visas dėmesys į nuo amžių jau gyvenamąją Lietuvą, ir būtent — „pavojingoje vietoje prie Nemuno“, ir pa-

daryti visa, kad ten lietuviai, kaip gyvenę, taip ir galėtų gyventi, ir geriau gyventi? Galimybių yra, o jos nebandomos išnaudoti. Tiesa, yra kliuvinių ir sunkumų, bet niekas jų be pastangų, be bandymų, be darbo, be kovos, nepasiekiamo, ne laimima. Pavyzdžiui, kodėl ne pajieškoti galimybių padėti prie Lietuvos grąžinti Mažosios Lietuvos Karaliaučiaus kraštą, kuris dabar yra apptūstis ir neabejotinai priklauso Lietuvai, net ir pagal trijų didžiųjų susitarimą karo metu? Lenkai randa galimybių paremti sovietinę Lenkiją palaikyti užimtas Vokietijos sritis, o mes ir to, kas Lietuvai teisėtai priklauso, nei ne pajudiname.

Ką rašo kiti

ATSARGINĖ TĖVYNĖ HONDURE

Tokių vardu „Darbininkas“ džiانت, o tik apgyvendinant idėję S. Norkeliūnaitės pasiūlymą su prof. K. Pakštu. „Kodėl Hondure? — paklausė S. Norkeliūnaitė.

Ats. Todėl, kad ta šalis visai nedidelė, tik trečdalis Lietuvos, tad mažas pavojus išsi sklaidyti ir svetimųjų tarpe pažeisti. Todėl, kad ten dar laisvai nedaug baltųjų (vos keli šimtai), tad nebūt pavojaus nutautėti. Todėl, kad tas kraštas net neturi didelių kaimynų, tad negresia pavojus okupacija. Kraštas dar gan primityvus, tad jame yra tikrų progų kurti „atsarginę tėvynę“, su lietuviškom institucijom; ir svarbiausia nieko neskriaus.

Ar nebūtų naudinga padėti Lietuvai atgauti oficialiai Karaliaučiaus kraštą, nors ir so vietinėse sąlygose?

Dėl Lietuvos, kaip ją skelbė Lietuvos Steigiamasis Seimas, mes turime didelių ir svarbių uždavinių, ir ar ne čia turime koncentruoti savo dėmesį?

Yra ir psichologinė šio reikalo pusė. Ar tokiu „Atsarginės Lietuvos“ skelbimu mes ne veikiame savo žmonių psichiką? Ar vietoje to, kad skatintume mūsų tautos žmonių pasiryžimą kovoti už Lietuvą, už geresnę, didin gesnę jos ateitį, tokiu neatsargiu skelbimu mes nežlugdome pasitikėjimo ir ryžto?

Kolonija, didesnis lietuvių telkinys — taip — kurkime, kaip tą daro ir kitos tautos, bet neskelbkime Lietuvos kėlimo iš „pavojingos prie Nemuno padėties“.

Kas stovi Jūsų šio sumanymo užnugary, kas remia.

Ats. Iki 1958 m. rudens apie savo sumanymo rėmėjus nieko nežinojau. Man grįžus į JAV, čia pradėjo kurtis mažai čiai rėmėjų rateliai, provizoriškai vadinami Žaliosios Atžalos klubais. Jie dabar ir stovi viso sumanymo užnugary, jau atsi randa norinčių rimtai visą klausimą studijuoti. Parama kol kas reikiama tik karštu pritarimu būtinai steigti „atsarginę Lietuvą“. Dabar jau yra ža-

Tai pavojingas žodžių žaidimas, visiškai neatatinkantis realybės ir realių galimybių. Nie kas Lietuvos iš „pavojingos geografinės padėties prie Nemuno“ neperkels į Hondurą ir nie kas jos čia neįkurs. Lietuva arba išliks „pavojingoje prie Nemuno padėtyje“, o tuo nėra mažiausių abejojimų tikėti, nors Lietuvos okupantas to ir siekia, arba žlugs, bet ten, ne Hondure, kur gal ir galimas lietuviškos kolonijos sukūrimas. Tiksliai lietuviško telkinio, bet ne „atsarginės“ Lietuvos.

Jeigu Lietuvai prie Nemuno yra pavojus, tai padidinkime budrumą, pakelkime ryžtą ir kovingumą, būkime pasiaukoję ir užsidedę gyvybingumu. Kodėl mes negalime didinti savo atsparumo, ryžtingumo ir kovingumo, — šitų gamtos ir Dievo duotų mums teisių ir privilegijų?

J. Kardelis.

Gerbiama

POVILĄ RUTKAUSKĄ su šeima

Brangiai Mamytai Lietuvoje

A. + A.

p. RUTKAUSKIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame

O. ir A. Kudirkai
Rodney, Ont.

liosios Atžalos klubai Washingtone, Chicagoje, Detrote, New Yorke ir Sao Paulo (Brazilijoje). Be to, kas savaitę ateina man laiškas ar du iš tolimųjų vietų: iš Brazilijos, iš Liberijos ir iš kai kurių Amerikos vietų. Tai vis tvirti pritarimai.

Didžiosios (6) lietuvių organizacijos Brazilijoje skatina su manymą greičiau vykdyti.

Ar jau yra entuziastų, kurie norėtų tenai vykti ir kurtis?

Ats. Pagal laiškus ir žodžius, tokių entuziastų JAV galėtų būti tarp 100 ir 200 asmenų. Tačiau jų finansinis pajėgumas gali būti nedidelis. Gerai suorganizuotas atskirų asmenų mažas kapitalas galėtų jau kai ką pradėti, bet šiuo metu dar stinga atsidavusių organizatorių; dar stinga ir reikalingų ir žemės ūkio, miško, pramonės ir kooperacijos specialistų. Neužilgo prasidės klubuose apklausinėjimas narių finansinio pajėgumo, skiriamos „atsarginės Lietuvos“ reikalingų pinigų būty, tai žmonių užtektų vien iš Pietų Amerikos, o gal kiek ir iš Vokietijos. Rašą iš Brazilijos nenorėtų gyventi šaltame klimate, jie prašo įkurdinimo tropinėje, (Čia) juostoje, Brazilijos lietuvių prisidėtų su \$100.000 arba 10 milijonų cruzeirų.

Ar žemės pirkimas būtų ko lektuvus, ar individualus?

Ats. Abu būdai būtų pritaikomi. Pavyzdžiui, bendrovė už 150.000 dol. galėtų nupirkti EL Cayo apskrity vieną sklypą 30.000 akrų arba 12.000 hektarų. Tai jau būtų nedidelio valščiaus plotas 16 km liguomo ir 8 km platumo, prie nemažos ir gražios, naviguojamos upės Belizės. Atskiriems asmenims mažai sklypai bent kiek brangiau kaštuotų, jų pirkimas irgi galimas, bet kurtis reiktų su glaustu kaimu, kad lietuviška mokykla galėtų patogiai veikti. Kooperatyvas galėtų įsigyti didelių mašinų, kurios mišką ir krūmus pavesrų ganiavoms, arimais ir sodais.

Ką galvojate dėl skeptikų pastabų, pasirodžiusių spaudoje?

Ats. Dėl pasireiškiančio skepticizmo ar neracionalios kritikos visai nesijaudinu. Skeptikizmas irgi juk turi gyvenime savą vietą. Ir aš kai kuomet kai kuriais klausimais palinkstu skepticizman. Tai visai natūralu. Kadangi atsarginės Lietuvos steigimas nėra kokįprastinis reikalas, bet išplaukia iš tautos tragizmo ir labai pavojingos geografinės padėties prie Nemuno, tai jis didžiuliam žmonių gali likti leistas ir dėmesio nevertas klausimas. Atsarginės tėvynės užjūriuose turi tik keletas tautų: anglai, prancūzai, olandai, belgai, ispanai ir portugalai. Lietuviai prie tokios minties niekad nesispraino, tad ir psichologiškai jiems tai atrodo neįmanoma.

Tur būt čia netiksliai pasakyta. Nei anglai, nei kiti čia su minėti „atsarginių tėvynių“ ne kūrė ir nekuria. Jie kūrė kolonijas, kurios gyvena paskutiniuos laikus. O kolonijos — ne „atsarginės tėvynės“.

PADEKA

K. L. K. Moterų D-jos Montrealio Skyrius, rengdamas pirmą kartą Montrealyje Tautinių Drabužių Konkursą, susilaukė paramos iš daugelio asmenų ir organizacijų. Mūsų ypatinga padėka tenka p. A. Tamošaitienei už nuoširdžius patarimus konkurso rengimo reikalu, prof. A. Tamošaičiui už konkurso pravedimą, p. Veselkienei už dalyvavimą ry komisijoje, aktoriumi p. L. Barauskui už gražų vakaro pravedimą. Organizuotos visuomenės pritarimas mums buvo ypatingai brangus ir esame dėkingos „Litui“ ir SLA už premijų paskyrimą, Tautinių Šokių Grupei už išpildymą vakaro programos, „Nepriklausomos Lietuvos“ ir „Tėviškės Žiburių redakcijoms už spausdinimą straipsnių konkurso reikalu. P. Vazalinskui ačiū už meiliską pažymėjimą konkurso laimėtojoms.

Nuoširdžiausias ačiū visoms moterims ir mergaitėms, kurios atsilankė į vakarą pasipusios tautiniais drabužiais, nes tik jūsų gausus atsilankymas į mūsų kvietimą garantavo visą pasisekimą. Rengiant šį konkursą mūsų tikslas buvo tautinių drabužių populiarinti mas ir mes džiaugiamės, kad jūs teisingai mūsų siekimus supratote. Jei kas to nesuprato — tikrai apgailestaujame.

Mūsų nuoširdžiausia padėka tenka ir toms D-jos narėms, kurios padėjo parengti vaizdus ir organizuoti loteriją, ypatinai fantų rinkėjoms p. p. Otie nei, Kasperavičienei ir Bernotienei. Dėkojame visiems loterijai aukojusiems, ypač p. Gabaliauskienei už 5 dol. auką ir p. p. P. Adomoniui ir K. Toliui, aukojusiems po 4 dol. Visiems gausiai atsilankiusiems svečiams nuoširdus ačiū už mūsų pastangų įvertinimą.

KLKMD Montr. sk.

CANADA

Svarbus Pilietybės ir Imigracijos
Ministerio pranešimas.

Kad džiaugtumeis kanadišku gyvenimu...

mokinkis kalbėti angliškai arba prancūziškai

ISMOKIMAS ANGLŲ AR PRANCŪZŲ ARBA ABIEJŲ KALBŲ JUMS PADEŠ PILNIAU DŽIAUGTIS KANADIŠKU GYVENIMU.

JOS, ŽINOMA, NORĖSITE IR TOLIAU SKAITYTI LAIKRAŠČIUS IR KNYGAS SAVO GIMTĄJĄ KALBĄ, TAČIAU PILNUMOJE SUPRASITE IR GALĖSITE DŽIAUGTIS KANADIŠKŲ GYVENIMU TIK TADA, KAI ISMOKSITE KALBĖTI IR SKAITYTI ANGLIŠKAI AR PRANCŪZIŠKAI, ŽIURINT KURI IS TŲ KALBŲ DOMINUOJA JŲSŲ VIETOVĖJE.

TAI JUS ĮGALINS PASINAUDOTI TOKIU KULTURINIU IR PRAMOGINIU GYVENIMU, KAIP NAMŲ AR MOKYKLOS ORGANIZACIJOS, SOCIALINĖS GRUPĖS, KLUBAI, TEATRAI, PASKAITOS, TELEVIZIJA, RADIJAS, LAIKRAŠČIAI, ŽURNALAI IR KNYGOS.

BE TO, JŲS GALĖSITE KELIAUTI PO KANADĄ DAUG LENGVIAU IR SU DIDESNIU MALONUMU, JEI SUPRASITE ANGLŲ AR PRANCŪZŲ... AR ABI KALBAS.

ANGLŲ IR PRANCŪZŲ KALBOS VAKARINIAI KURSAI VYKSTA BEVEIK VISOSE VIETOVĖSE. INFORMACIJŲ APIE ŠIUOS KURSUS KREIPKITES Į VIETOS MOKYKLOS VEDEJĄ, KLEBONĄ AR PAS ARTIMIAUSĮ PILIETYBĖS AR IMIGRACIJOS PAREIGŲNĄ.

Ellen L. Fairclough

Pilietybės ir Imigracijos Ministeris.

Brolių Gromekų namas buvo Sivcevo Braško ir kito skersgatvio kampe. Aleksandras ir Nikolajus Aleksandrovičiai Gromekos buvo chemijos profesoriai, pirmasis — Petro

JANINOS LIUSTIKAITĖS PASIKLAUSIUS

Nedaug palyginti turime toji kalba, sudaroma iš frazių, žmonių, kurie už Lietuvos ribų šiuo atveju — muzikinių. bū ryžtasi studijuoti meno mokslus, jų tarpe ir dainavimą. Todėl kiekvieną tokį pasi- ryžėlį mieliai sutinkame.

Apie Janiną Liustikaitę, kuri dideliu pasiryžimu siekia dainavimo meno, jau girdėjo me iš spaudos. Tat idomu buvo išsklausyti didelio, palygina mai, jos koncerto. Idomu buvo ir tas, kad programoje pamatėme jog ji dainuoja beveik visais moteriškais balsais, kas Europoje neapraktikuojama, o ir Amerika, kuri būdama jau nos kultūros, kaipdama pasireiškia ekstravagantiškumais, bet irgi be didesnės sėkmės bei rimto pripažinimo. Europa, kurioje muzikos menas išaugo ir kuri ir dabar yra jo prysakyje, turi gerą patyrimą, kuris prasminga respektuoti.

Janina Liustikaitė, kai iš klausėme visą koncertą, pasi- rodė esanti lyrinis, gana stiprus, bet ir gana lengvo pobūdžio, našus ir malonus tembro sopranas. Išdirbusi žymesnę dainavimo techniką, ji gali dainuoti lengvesnius kolaratūrinis dalykus, žinoma tebesilai kydama pagrindines — lyrinio soprano bazes. Dramatiniam dainavimui solistė neturi pakankamos nei jėgos, nei spalvos. Dramatinių dalykų dainavimas jai gali būti žalingas. Ir nėra reikalo solistei imtis dramatikos, kai lyrinis repertuaras yra nepaprastai turtingas ir jame netrūksta ir labai efektingų dalykų, kurie tuo prašo ka visus dramatinis. Ir natūralu, kad lyrika solistei išėjo geriausiai. Pažymėtina, kad la- bai įdomūs dalykai buvo V. K. Banašio (Liaudies daina) ir J. TallatKelpšos (Daina apie sesytę).

Jaunai solistei dar patartina atkreipti dėmesį į šiuos dalykus: 1. Dikcija. Tai menas perduoti klausovui žodį, kad jis gerai jį išgirstų, ir, be to, tiksliai, o lietuviškai. Juk čia, kitakalbių jūrose, tas žodis labai kenčia, o lietuviškai juk dainuoja daugiausia lietuviams. Tat ir svarbu, kad lietuvių išgirstų tikrą lietuvišką žodį, gerai išgirstų.

2. Frazuotė. Tai yra muzikinė kalba, kuri, kaip ir papras-

ATSIŪSTA PAMINETI KARALIAUS VAINIKAS.

Legendos ir padavimai šių autorių: P. Jurkaus, V. Krėvės, N. Mazalaitės, J. Pronksaus, J. Remeikos, Satrijos Raganos, A. Vaičiulaitis, A. Vie- nuolis ir Vaižganto. Rinkinį sudarė J. Sodaitis, iliustravo dail. A. Korsakaitė. 112 psl., kieti viršeliai, kaina 2 dol. Išleido Gabija, Straight Path, Wyandach, N. Y.

M. KRUPAVIČIAUS KNYGA

apie išeiviją, šiomis dienomis išleista.

• Marija Aukštaitė sukūrė naują eilėraščių rinkinį „Sopulinkus: 1. Dikcija. Tai menas perduoti klausovui žodį, kad jis gerai jį išgirstų, ir, be to, tiksliai, o lietuviškai. Juk čia, kitakalbių jūrose, tas žodis labai kenčia, o lietuviškai juk dainuoja daugiausia lietuviams. Tat ir svarbu, kad lietuvių išgirstų tikrą lietuvišką žodį, gerai išgirstų.

2. Frazuotė. Tai yra muzikinė kalba, kuri, kaip ir papras-

— Vilniaus dailės institute.

Akademijoje, o antrasis — universitete. Nikolai Aleksandrovič buvo viengungis, Aleksandr Aleksandrovič buvo vedęs Anną Ivanovną, pagal tėvus Kruger, fabrikanto geležininko bei užmestų ir neduodančių pelno rūdos kasyklų jam priklauso miškingoje didžiulėje ties Juriatnu, Urale, sa- vininko dukte. Namas buvo dviaugštis. Viršus su miega maitais, Aleksandro Aleksandrovičiaus kabinetu ir bibliote- ka, Annos Ivanovnos buduaru ir Tonios bei Juro kambariais gyventi, o apačia priėmimams. Dėka žemriešutinių užuolai- dų, veidrodinių rojalio dangčio įtarpų, akvariumo, alyvinių baldų ir kambarinių augalų, panašių ir vandeninių augalų, ši apačia darė žalią, siūbuojančią jūrų dugno išpūdį.

Gromekos buvo išmokslinti žmonės, vaisingi ir dideli muzikos žinovai bei mėgėjai. Jie sukviesdavo pas save vi- suomenę ir ruošdavo kamerinius koncertus, kur buvo išpil- domi fortepionu, smuiko sonatos ir styginiai kvartetai.

1906 m. sausio mėnesį, greit po to, kai į užsienį išvyko Nikolai Nikolajevič, Sivoce turėjo įvykti eilinis kamerinis. Buvo norima pagroti vieno pradedančio Tanejevo mokyklos smuiko sonata ir Čaikovskio trio. Prasidėjo pasiruošimas. Iš pat ryto atėjo įkyrėti Annos Ivanovnos draugė Šura Šlez- viger. Ji buvo augšta apyliesė moteris, taisyklingų, truputį vyriškų, veido bruožų, truputį primenančių carą, ypač su pilka karakuline kepure, uždėta šonu, kurią ji dėdavo ir svečiuose, tiksliai truputį pakėlusį jos vėlimėlį. Vargų ir rū- pesčių laikotarpiu draugijai pasikalbėjimas suteikdavo jo- ms palengvinimą. Palengvėjimas būdavo dėl to, kad Šura Šlezviger ir Anna Ivanovna viena kitai sakydavo vis labiau dūriantįs nemalonumus. Išsivystydavo audringa scena, kuri užsiibaigdavo ašaromis ir susitaikymu. Šios reguliarios nesantaikos jas abi veikė raminančiai, kaip dėlės nuo kraujo antplūdžių.

Šura Šlezviger kelis kartus jau buvo ištekejęs, bet vy- rus užmiršdavo tuojau po išsiskyrimo ir taip mažai jiems kreipdavo dėmesio, kad visais atvejais išlaikydavo šaltą vie- natvės judrumą. Šura Šlezviger buvo teosofė, bet taip gerai žinojo stačiatikių pamaldų eigą, kad net toute transportė, būdama visiškai ekstazėje negalėdavo susilaikyti nepataru- si dvasininkams, kas jiems reikia sakyti, arba giedoti. Šura Šlezviger mokėjo matematiką, indų slapiąžina, stambiuji Maskvos konservatorijos profesorių adresus, kas su kuo gy- vena, ir, Dieve tu mano, ir ko ji tiksliai nežinojo. Todėl ją kvietė teisėja ir tvarkytoja visais svarbiais gyvenimo atve- jais.

Paskirtą valandą pradėjo rinktis svečiai. Atvyko Ade- laida Filipovna, Ginc, Fufkovi, ponas ir ponija Basurman, Veržickiai, pulkininkas Kavkazcevas. Snigo, ir kai atidary- davo duris, oras maišydavimas sklidu, tartum visos būtų maz- geluose nuo besiblaškančių didelių ir mažų snieguolių. Vy- rai iš šalčio į maskatuojančiuose ant kojų botuose, vai- dindami išsiblaškusius nevalas, o šaltyje pasvygėjusios jų žmonos atsegtais paltais ir nublokštomis ir užpakali pūkinė- mis skarečiais ant padūmavusių nuo šalčio plaukų, priešin-

KULTŪRINĖ KRONIKA

KNYGA APIE PIETINIŲ LATVIŲ IR LIETUVIŲ LIKIMĄ

Ist. magistro Stalšano kny- ga „Latviešu ir lietuvišu aus- rumu apgabalu likteni“ (Lat- vių ir lietuvių pietinių sričių likimas) jau išspausdinta. Tai 456 puslapių turis veikalas, gausiai iliustruotas. Knygoje aprašomi gausūs slavų bandy- mai XIX šimt. nutautinti lat- vius ir lietuvius. Autorius mokslininko kruopštumu supa- žindina skaitytoją su Baltijos tautomis, jų apgyventomis vie- tomis. Pabrėžia, kad tik dvi pirminės indoeuropiečių tau- tos — lietuvių ir latvių — įstengė išsilaikyti iki mūsų lai- kų. Kitos Baltijos tautos, ne- paisant atkaklios kovos, buvo suvirškintos vokiečių ir slavų Latvių ir lietuvių nusiaubė daugelis rusifikacijos, poloni- zacijos, germanizacijos, gudė- jimo bangų, bet tik rytinė Lat- vijos dalis ir pietinė Lietuvos dalis to proceso buvo daugiau paveiktos. Nepaisant to, net ir antroje XIX šimt. pusėje už sa- vo tautos užimamą etnologi- nių plotų buvo randamos lat- vių ir lietuvių grupės, kurios įstengė atsispirti priverstino nutautinimo pastangoms.

Atsikūrus nepriklausomoms valstybėms, prie Latvijos grį- žo ir nutautinta dalis ir galėjo vėl atsigausti; Lietuvos pieti- nės dalys pateko Lenkijos val- džion ir ten toliau buvo tęsia- mas nutautinimo darbas; ne- žiūrint kietų lenkų pastangų, tautinė liepsnelė vis žibėjo ir Vilniaus lietuviuose. Užgro- bė jo pastangos nebuvo sėkmin- gos.

Šias mintis dėstas, atskiras sritis apžvelgias veikalas ver- tas platesniu lietuvių visuome- nės dėmesio; gražiai gina ap- lenkintų, apgudintų, aprusin- tų lietuvių tautos dalių priklaus- somumą prie bendro kamieno. Autorius pats yra rinkęs me- džiagą Vilniaus krašte ir su- problema reikiama susipaži- nės.

VILNIAUS VALSTYBINIO UNIVERSITETO STUDEN- TAI-LITUANISTAI, dalyvaudami tautosakos rinki-

mo ekspedicijoje Jiezno rajone, susipažino su senutėmis daini- ninkėmis O. Tamošiūnienė ir I. Navickienė. Tautosakos rin- kėjams jos padainavo šimtus senovinių liaudies dainų, pa- sakė daug pasakų, papasakojo apie senovinius papročius.

Abi senutes studentai-litua- nistai pakvietė į tautosakinin- kų vakarą universitete. Į šį vakarą buvo pakviesti ir vieni seniausių tautosakos rinkėjų J. Eidulis ir J. Jurga, kurie stu- dentams pasakojo apie tautos- kos rinkimą bei jos klasifikavi- mą.

ČELISTAS SAULIUS TURĖJO PASISEKIMĄ

Jau bus 10 metų, kai groja Denvero simfoniniame orkest- re. Savo darbu ir sugebėjimais jis atkreipė muzikos žinovų dė- mesį.

Golden, Colorado simfoni- nės draugijos prezidentas pa- kvietė mūsų čelista M. Saulių pagroti solą su minėtu simf. or- kestu. M. Saulius sutiko ir simfoninis koncertas įvyko va- sario 8 d., Denver, Coloado.

Mūsų čelistas, lydimas 80 as- menų simf. orkestro, išpildė Boelmann'o simfonines varia- cijas violentelei. Pasisekimas buvo didelis ir mūsų meninin- kas perpildytos auditorijos už- tarnautai buvo šilčiausiai pri- imtas.

Koncertui dirigavo nuolati- nis to ork. dirigentas Byron Darnell — Colorado Universi- teto muzikos fakulteto profeso- rius.

Poetas ir dramaturgas Pet- ras Vaičiūnas gyvenęs Vilniu- je, jau ilgesni laiką sunkiai serga plaučių, gerklės ir kau- lų džiova. Pastaruoju metu prie šių ligų prisidėjo ir širdies nusilpimas. Jo gyvybė, kaip sa- koma, laiške iš Lietuvos, „pa- laiko tik nepalaužiama dvasia ir neišsenkanti energija“. Kad ir priverstas lovoje gulėti, ra- šytojas, kiek tik išgali, kūrų bos nenutraukia.

Dail. A. Žmuidzinavičius su- kūrė vienouliką paveikslą iš ciklo „Čia bus Kauno jūra“.

SUSIRINKIMAS ŽURNALISTŲ

Sausio 31 d. Jaunimo centre įvykęs Lietuvių žurnalistų S- gos Čikagos skyr. sus-mas su- cetai. Su ansambliu dalyvavo traukė apie 50 laikraštinių, ir svečių. Susirinkimą atidarė dainininkas V. Noreika. Iš skyr. pirm. dr. Kazys Sruoga, Maskvos jie išvyko gastroliu i- o praėjusio susirinkimo proto kolą perskaitė Z. Juškevičienė. Pirmuoju kalbėjo Kultūros Fondo pirm. J. Švedas tema „Kultūros Fondas ir žurnalis- tai“, o po jo sekė dr. kun. J. Prunskio „Kodėl ir kaip ke- liauja žurnalistai“, Tėvo Alf. Bernatono „Vokietija dabar ir lietuvių Vokietijoje“, dr. K. Sruogos „Lietuvės redaktorius ir lietuvis bendradarbis JAV“. Dar trumpų minčių pateikė A. Gintneris, o vėliau, geriaht ka- va, buvo diskutuoti praneši- muose išskeltų minčių linkme. Taip pat atsisotijimu buvo pa- gerbti Lietuvoje bei kituose kraštuose mirę ar žuvę žurna- listai.

Čikagos lietuvių vyrų cho- ras, vedamas J. Kačinsko, sta- to Bizet operą „Carmen“. Spek- takliai įvyksta balandžio 11 d., 8 val. vak., balandžio 12 d., 3. 30 val. po pietų, balandžio 25 d., 8 val. vak. Marijos mokyk- los salėje.

Kaune įsteigti du visuome- nimiai universitetai: „Jauno- sios moters“ ir „Kultūros“. Pirmajame supažindinamos su praktiškais šeiminkavimu, hi- gienos, namų ruošos ir pan. da- lykais, antrajame — su esteti- niu auklėjimu: daile, muzika, literatūra.

Vilniaus valstybinis univer- sitetas išleido mokslo darbų penktą tomą „Medicina“. Ja- me išspausdinta medžiaga apie universiteto medicinos mokslininkų darbo patyrimą ir mokslinio tyrimo rezultatus. Autoriai: dr. P. Morkūnas, dr. M. Marcinkevičius, doc. P. Penkauskas, doc. P. Čibiras ir kit.

Lietuvoje plinta esperanti- ninkų judėjimas. Šiuo metu Vilniuje vyksta viešų paskai- tų ciklas „Tarptautinė esperan- to kalba“.

Vilniuje įsteigti užsienio kalbų vakariniai kursai, gali- ma studijuoti anglų ir vokie- čių kalbas.

Vilniaus valstybinis univer- sitetas išleido mokslo darbų penktą tomą „Medicina“. Ja- me išspausdinta medžiaga apie universiteto medicinos mokslininkų darbo patyrimą ir mokslinio tyrimo rezultatus. Autoriai: dr. P. Morkūnas, dr. M. Marcinkevičius, doc. P. Penkauskas, doc. P. Čibiras ir kit.

Lietuvoje plinta esperanti- ninkų judėjimas. Šiuo metu Vilniuje vyksta viešų paskai- tų ciklas „Tarptautinė esperan- to kalba“.

Vilniuje įsteigti užsienio kalbų vakariniai kursai, gali- ma studijuoti anglų ir vokie- čių kalbas.

kuri paprastai buvo atskiriama užuolaida, bet dabar ją už- miršo nuleisti. Užsinuodyta jodu, mišjaku. Kambarį sto- vėjo aitrus kvapas. Užuolankos lovoje gulėjo pusnuogė mo- teris, palenkusi galvą ant dubens su nusvirusiais sušlapusiais plaukais, šlapia nuo vandens, prakaito ir ašarų. Berniukai tuojau atgrežė žvilgsnius į šalį. Nepadoru buvo žiūrėti. Bet Jūrą spėjo nustebinti tas, kaip tūlose nepatogiose padėtyse esant, moteris nustoja būti tuo, kuo ją vaizduoja skulptoriai ir tampa panaši į imtininką su iškiliais raumenimis ir trum- pomis kelnėmis.

— Fadei Kazimirovič, mielas, kur jūsų ranka? Duoki- man jūsų ranką, — springdama ašaromis kalbėjo moteris. — Ach, aš pergyvenau baisybę! Aš turėjau įtarimus! Fadei Kazimirovič... Man pasimatė... Laimei pasirodė, kad tai niekai, tai pakrikęs mano įsivaizdavimas. Pagalvokite, koks palengvėjimas! Ir rezultate... Ir štai... Ir aš gyva.

— Nusiraminkite, Amalija Karlovna, maldauju jus nu- siraminkite. Kaip visa taip nepatogiai atsitiko, ištikrųjau.

— Tuojau važiuosime namo, — burbtelėjo Aleksandr Aleksandrovič, kreipdamasis į vaikus. — Tiksliai išeis Fadei Kazimirovič. Aš su juo atsisveikinsiu. — Bet vietoje Fade- jaus Kazimirovičiaus išėjo kažkas kitas. Tai buvo standus, skustas, isdidis ir savim išitikinęs žmogus. Augštai iškėlęs, jis nešėsi lėmpą. Jis priejo prie stalo, už kurio miegojo mer- gaitė. Jis pastatė lėmpą, kurios šviesa mergaitę išbudino. Ji atėjusiam nusišypsojo, pasitempė ir prisimerkė...

Pamatęs nepažįstamą, Miša visas subruzdavo ir įbedė į- jį akis. Tuo tarpu tarp vyro ir mergaitės vyko tyli scena. Jie neįstare nė vieno žodžio, ir tiksliai kalbėjosi žvilgsniais. Bet tarpusavio supratimas baiminančiai buriantis, tarytu- jis buvo magas, o ji paklusni jo marionetė. Ji į juokinančius jo žvilgsnius atsakinėjo šelmiškais samokslininkės žvilgs- niais: „Abu buvo patenkinti, kad viskas praėjo laimingai, pa- slaptis neatidengta, ir apsinuodijusi liko gyva. Juras juos rijo akimis. Mergaitės pavergimo vaizdas buvo neapsai- mai paslaptinga ir nedroviai atviras. Prieštaraiingi jausmai suspaudė jam krūtinę. Alpo Juro širdis neišbandytu jų stip- rumu. Tai buvo tas pat, apie ką su Miša ir Tonia jie daug kalbėjo įvardindami tai nedorpe, tas pat baidas ir patrau- kias, su kuo jie taip lengvai susitvarkydavo kai buvo tiksliai žodžių kalba, ir štai dabar ši jėga buvo čia pat Juro matoma, tiksliai medžiagiška ir neaiški ir sapniška, negailestingai ar- danti ir besikundžianti ir šaukianti pagalbos, ir kur dingio jų vaikiškosios filosofijos ir kas dabar Juriui daryti?

— Žinai, kas šis žmogus? — paklausė Miša, kai jie išėjo gatvėn. — Bet Juras skendo savo mintyse ir neatsiliepė.

— Tai yra tas pat, kuris girdė ir nugalabijo tavo tėvą. Atsimeni — vagone, — aš tau pasakojau.

Juras galvojo apie mergaitę ir ateitį, bet ne apie tėvą ir praeitį. Pradžioj jis net nesuprato, apie ką Miša kalba. Šaltyje sunku buvo kalbėti.

— Sušalai, Semion? — paklausė vežėją Aleksandr Ale- ksandrovič. Jie išvažiavo.

(d. b.)

PUSANTROS ARKLIO
JĖGOS — KIŠENĖJE

Mažytis BSB-18 motorėlis. Jis vos 2—2,5 karto didesnis už degtukų dėžutę, sveria tik 390 gramų ir lengvai telpa kišenėje.

BSB-18—kompresorinis motoras, labai paprastos konstrukcijos. Per keletą minučių jį lengvai galima išardyti ir vėl sumontuoti. Įdomu dar tai, kad motorėlis gali dirbti 7—6 val., visiškai neįkandamas.

Pusantro arklio jėgos variklis „kišenėje“ — ne juokas. Pastatykite BSB-15 ant dviračio, ir jūsų mašina važiuos 55—60 km greičiu per val. Minėto ličio pagrindu konstruktorius pagamino laivelio motorą. Jis sveria pusantro kilogramo. Laivelis su šiuo motoru išvysto 18 km greitį per val., o baidarė — 35 km.

5.000.000 ATMOSFERŲ

Mus supantis oras slėgia vie na atmosfera. Tai nemažas slėgis — ant kiekvieno kvadratinio centimetro tartum pastytas kilograminis svarstis. Bet koks tai menkas slėgis palyginus su slėgiu okeano gelmėse. Ten slėgia 1000 atmosferų. Įleiskite į okeano dugną stiklinį termometrą, ir iš jo liks tik milteliai. O koks slėgis žemės gelmėse? Geofizikai apskaičiavo, kad netoli Žemės rutulio centro slėgis siekia apie 3 mil. atmosferų. Čia jau kiekvieną kvadratinį centimetrą slėgia 3000 tonų.

Sunku įsivaizduoti medžių būvį tokiose aplinkybėse. Matyti, jos turi visiškai kitas savybes. Pirmiausia smarkiai padidėja medžių tankis, keičiasi jų kristalinė struktūra, izoliatoriai tampa laidininkais, o skysčiai ir dujos kietėja. Ap skaičiuota, pavyzdžiui, kad slėgiant vandenį milijonu atmosferų, jis lyg ir tampa metalu.

Kaip matome, milžiniški slėgiai įneša daug naujovių. O koks slėgis iki šiol buvo pasiektas dirbtiniu būdu? Pusė milijono atmosferų. Pastaruoju metu grupei tarybinių mokslininkų pasisekė gauti rekordinį slėgį — 5 mil. atmosferų. Jis 10 kartų viršija pasaulinį rekordą, priklausiusį Amerikos fizikams.

Panaudojus naują mokslininkų pasiekimą, jau gauti pirmieji rezultatai. Paaiškėjo, kad, pavyzdžiui, trijų su puse mil. atmosferų slėgis 1,59 karto padidina aukso tankį, 1,67 karto geležies, o švino net 2,2 karto. Keičiantis medžiagos tankiui, kartu keičiasi ir jos kristalinė struktūra. Ypač įdomu

tai, kad struktūros keitimasis vyksta nepaprastai trumpai pa veikus medžiagas dideliu slėgiu. Pavyzdžiui, vanduo, su slėgtas iki šimto penkiolikos tūkstančių atmosferų, per milio nines sekundes dalis suspažia sudaryti ypatingos struktūros ledo kristalėlius ir t. t.

Dinaminiu būdu gauto didžiulio slėgio laukia nepaprastai plačios perspektyvos. Panaudojus milijonus atmosferų, daug naujo sužinos ir fizikai, ir chemikai, ir kitų mokslo sričių specialistai.

TAISAU

televizijos ir radio aparatus.

Albinas Pranevičius.

PO 8-5566

Darbas garantuotas.

GENERALINIS STATYBOS KONTRAKTORIUS

D. E. BELANGER & SONS

18 METŲ JŲŲ TARNYBOJE

GARANTUOTAS DARBAS.

259—3 Ave.,

Ville Lasalle.

PO 8-4588.

J. GRAŽYS

SIUVU NAUJUS IR
TAISAU SENUS
KAILINIUS PALTUS.
DUODU GERĄ KAILIŲ
PASIRINKIMĄ.DARBĄ ATLIEKU
SAŽININGAI
IR ŠVARIAI.KAINOS PIGESNĖS
KAIP KITUR.

6820—43 Ave. Rosemount.

RAYMOND 1-6005.

Kreiptis bet kada.

Muskrat
paltus
duodu gerom
sąlygom
išsimokėti

CANADA

Svarbus Pilietybės ir Imigracijos
Ministerio pranešimas.Kad geriausiai pasinaudotum
darbų galimybėmis

mokinkis kalbėti angliškai arba prancūziškai

PAKANKAMAS ANGLŲ AR PRANCŪZŲ KALBOS MOKEJIMAS YRA
SVARBIAUSIAS DALYKAS RŪPINANTIS TARNYBA.KANADIŠKI DARBDAVIAI MIELIAU SAMDOSI ŽMONES, KURIE SU-
PRANTA NURODYMUS IR KURIE GALI SUSIKALBĖTI BENDRADARBIŲ
KALBA.PAKĖLIMAS ĮVAIRIŲ RŪŠIŲ TARNYBOSE DIDELE DALIMI PAREI-
NA NUO SUGEBĖJIMO LAISVAI KALBĖTI, SKAITYTI IR RAŠYTI ANGLIŠ-
KAI AR PRANCŪZIŠKAI.MOKEJIMAS LAISVAI NAUDOTIS VIENA IŠ OFICIALIŲJŲ KANADOS
ANGLŲ AR PRANCŪZŲ KALBŲ, PAREINAMAI NUO JŲŲ GYVENAMOS VIE-
TOS, ĮGALINS JUS PASINAUDOTI KIEKVIENA PASITAIKIUSIA DARBO
PROGA.DAUGUMOJE VIETŲŲ VEIKIA ANGLŲ IR PRANCŪZŲ KALBŲ
KURSAI. TOLIMESNĖS INFORMACIJOS APIE ŠIUOS KURSUS KREIPKITĖS
PAS VIETOS MOKYKLOS VEDEJĄ, KLEBONĄ ARBA ARTIMIAUSĮ PILIE-
TYBĖS AR IMIGRACIJOS PAREIGŲNĄ.

Ellen L. Fairclough

Pilietybės ir Imigracijos Ministeris.

52-3

PATAISYMAS

„Nepriklausoma Lietuva“ nr. 7 paskelb-
toje TF-do Atst. Kanadoje 19
58 metų apyskaitoje yra įsibro-
vusios dvi klaidos:Saldo ne 1957 m. bet 1958
m. gruodžio 31 d.—\$2,462.00,
pakeisti metai. Antra klaida
tai gauta aukų — iš Hamilto
no ne \$1,000.00, bet \$1,100.00.

PATIKSLINIMAS

„Nepriklausomos Lietuvos“
nr. 7 Sporto skyriuje tilpusio
nr. 7 žinutėje „Brazilija — meis-
teris“ yra netikslumas. Ten
rašoma: „...tačiau jai (Sov. S-
gai) atsisakius žaisti prieš tau-
tinės Kinijos rinktinę, buvo
prarasti du brangūs taskai ir lai-mėjimas užskaitytas kiniečia-
ms“.
Tikrumoje Sov. S-ga, atsisa-
kiusi žaisti šias rungtynes, pra-
rado ne 2, bet visus taškus ir
galutinėje lentelėje ji (kartu
su Bulgarija) liko paskutinėje
aijoje su 0 taškų.

E. Sulaitis.

METALINIAI KAULAI

Chirurgų suvažiavimą Chi-
cagoje Dr. H. A. Sofield supa-
žindino su nauju būdu keisti
sulūžusius vaikų kaulus meta-
linėmis plokštelėmis.
● Dail. A. Rūkštelės paroda
atidaroma vasario 28 d. Chica-
goje, Jaunimo centro patalpo-
se. Tęsis iki kovo 8 d. Bus apie
50 paveikslų. Apie 80 proc.—figūrines kompozicijas, pei-
zažai, portretai. Dailininkas pa-
sukęs nauja kryptimi — huma-
nizmo, pagarbos žmogui.nepaprastai
patogios
kojinės

(10S-8)

PATENTUOTOS „2-PADŲ“ KOJINĖS

Dvigubi mėgsti padai iš dviejų dalių, išvidinė pado dalis
yra išversta tam, kad koją liestų minkštoji kojinių dalis.
Jos nėra didesnės ar sunkesnės.
Jūs turite panešioti Penmano dvigubų padų kojines,
kad pamatytumėte skirtumą.

Sta Nu DE LUXE DRY CLEANERS

117—6th AVENUE, LACHINE

ME7-6727

Sav. P. RUTKAUSKAS

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamb. St. Zolique)

Montreal 36, Que.

Tel. Raymond 7-3120.

12 metų patyrimas.

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR
MOTERISKŲ ROBŲ

SIUVĖJAS

AUGSTOS KOKYBĖS

RANKŲ DARBAS

ANGLISKOS MEDŽIAGOS

79 ir 81 St. Zolique St. E.

Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

VAISTAI

Laike 2 savaitių — oro paštu

APMOKANT MUITĄ ČIA

Reikalaukite mūsų specialaus kainoraščio ir palygindami kainas — taupykite.

INTERNATIONAL GIFT PARCEL SERVICE

1126 SHERBROOKE ST. W.,

MONTREAL.

Telefonas: Victor 4-4860

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA ŠIOS SRITIES KANADOS ORGANIZACIJA.

VINCAS KUDIRKA...

Atkelta iš 3-čio psl.

visokiais ant jų krentančiais skriaudimais, kad juos priima tiesiog kaip Dievo bausmę ir nesistengia savęs apginti.

Vinco Kudirkos giliu įsitikimu, taip iš tikrųjų daugiau sia esama dėl to, kad valstiečiai nesupranta savo pagrindinių teisių ir jų negina. Jei valstiečiai žinotų savo tieses, tai „pons pisorius“ nepieštų iš jų net po keliolika rublių už išdavimą valstiečių raštines pažymėjimų, už kuriuos nieko ne reikia mokėti, nerinktu iš valstiečių po kelis kartus per metus jų pačių mokesčių: nelup tu iš kvailių žmonių po kelis šimtus rublių už tariamą gelbėjimą iš kariuomenės vyro, kuris jau yra iš jos atleistas, ir kitokiais įvairiais būdais žmonių neskriaustų. Dėl to tu teisių aiškinimą, kur galint ir kiek galint, Vincas Kudirka laiko didelės svarbos reikalu, nes išaiškinant valstiečių jo teises, duodamas jam pagrindas, kuriuo jis gali remtis už klyptas kraugerių. Lengvi nant apsigynimą ir šalinant pa vojų žmonėms parodyti ir vi sokius šuntakius, kuriais kraugeriai lando, norėdami užklup ti savo auką; visokias kilpas ir sląstus, užspėstus vargšams valstiečiams.

Tamsumą ir visas iš jo ky landias negeroves tegalima nu galėti tik šviesa, kurios nepa laujamas skleidėjas Vincas Kudirka. Didelę šviesos, at skleidžiančios tiesą, galią su prato ir pati liaudis, savo am žiais krauta išmintis teigda ma, kad geriau mokytam bied nam, nekaip turtingam kvai lam. Nors ir smarkiai rusų var žoma, ji šviesėjo, mokslinda ma savo vaikus, o šviesėdama, sumaniau bei drąsiau gynėsi nuo savo skriaudikų. Tačiau ne visa mūsų nuolat gausėjan ti šviesuomenė pateisino į ją tautos sudėtas viltis. Daugelis jos, rusų mokyklose besimoky dama ir mokslus baigus Rusi joje begyvendamas, tolo nuo sa vo tautos bei jos siekimų, ir niekas tiek daug rūšios teisy bės mūsų šviesuoliams, arba in teligentams, nėra pasakęs, kaip Vincas Kudirka.

— Rodos, kad kiekvienam lietuviui inteligentui turėtų rū pėti vieši jo tėvynės reikalai, voja, drįsta savo nuomonės ypač susieti su tautos išlikimu. Rodos sunku pagalvoti, kad tarp inteligentų būtų šir džių atšalumas, žiūrint į skriaudiamą motiną, rodos, kad inte ligitų aukos gelbėti savo tau tai turėtų plaukti be galo ir rei kšti jausmus ir išskaičiavimus tėvynainio, o ne pirklis. Ta čiau viso to nematyti, — skun džiasi 1891 m. Tėvynės Var puose Vincas Kudirka.

— Be labai, labai mažo skai čiaus mūsų inteligentų, tikrai besirūpinančių savo tėvynės reikalais, nesigalintčių nei dar bo, nei paskutinio skatiko jos labui, — visi kiti inteligentai, lyg ledais apkrovę savo krūti nes, kad kartais atsiminus Lie tuvą, nesuplaktų širdys, o jei kartais kas ir atsimena ją ir jos „labui“ išmeta skatiką, tai tik su tokia sąlyga, kad jam už tai bus atlyginta, kaip preky mety.

— Jūsų veikime nėra gyvu mo ugnies, nematyti erelio sparnų, — tai tik gražus, tei sus triušimas, — kartą Vincui Kudirkai kalbėjo vienas švie sus svetimšalis, atidžiai stebė jęs mūsų atgyjančios tautos darbus.

— Iš kur mūmyse sulieps nos gyvyumo ugnis, jei mūsų vaidilos pamiršta savo aukurą ir liedžia jo žorijoms blėsti? Iš kur užaugs ereliai, jei mūsų va dai pamatę žandarą ilgam lai kui sulenda į užpečkį? — pa šaipiai atsako Tėvynės Var puose Vincas Kudirka į taiklia šviesiojo syetimšalio pastabą.

Tautinis atgijimas buvo idė jinis sąjūdis, kuriame grumta si ne dėl medžiaginio lobio, bet dėl idėjinio bei kūrybinių vertybių, ir tose grumtynėse daug lėmė idėjinis sąmoningumas, pasiaukojimas ir drąsa. Tuos taip būtinus rezistuojan čiai tautai savumus, tobulai įsi kūnijusius jo asmenybėje, Vin cas Kudirka ugdė ir lietuvių tautoje. Jis jaunuomenę ragi na siekti kilnaus ir augšto ide alo, įprasminančio žmogaus būti, ir jo neišizadėti dėl tru pinio aukso ir gardaus valgio šaukšto. Idealas tepasiekiamas tik jam visą save aukojant, o aukai reikalinga meilė, kuri bi čiuiliauja tik su drąsiaisiais, nes ji drauge nevaikšto su bai me. Vincui Kudirkai drąsus tas, kuris už minties laisvę ko pėti vieši jo tėvynės reikalai, voja, drįsta savo nuomonės ypač susieti su tautos išlikimu. Rodos sunku pagalvoti, kad tarp inteligentų būtų šir džių atšalumas, žiūrint į skriaudiamą motiną, rodos, kad inte ligitų aukos gelbėti savo tau tai turėtų plaukti be galo ir rei kšti jausmus ir išskaičiavimus tėvynainio, o ne pirklis. Ta čiau viso to nematyti, — skun džiasi 1891 m. Tėvynės Var puose Vincas Kudirka.

— Be labai, labai mažo skai čiaus mūsų inteligentų, tikrai besirūpinančių savo tėvynės reikalais, nesigalintčių nei dar bo, nei paskutinio skatiko jos labui, — visi kiti inteligentai, lyg ledais apkrovę savo krūti nes, kad kartais atsiminus Lie tuvą, nesuplaktų širdys, o jei kartais kas ir atsimena ją ir jos „labui“ išmeta skatiką, tai tik su tokia sąlyga, kad jam už tai bus atlyginta, kaip preky mety.

— Jūsų veikime nėra gyvu mo ugnies, nematyti erelio sparnų, — tai tik gražus, tei sus triušimas, — kartą Vincui Kudirkai kalbėjo vienas švie sus svetimšalis, atidžiai stebė jęs mūsų atgyjančios tautos darbus.

— Iš kur mūmyse sulieps nos gyvyumo ugnis, jei mūsų vaidilos pamiršta savo aukurą ir liedžia jo žorijoms blėsti? Iš kur užaugs ereliai, jei mūsų va dai pamatę žandarą ilgam lai kui sulenda į užpečkį? — pa šaipiai atsako Tėvynės Var puose Vincas Kudirka į taiklia šviesiojo syetimšalio pastabą.

Tautinis atgijimas buvo idė jinis sąjūdis, kuriame grumta si ne dėl medžiaginio lobio, bet dėl idėjinio bei kūrybinių vertybių, ir tose grumtynėse daug lėmė idėjinis sąmoningumas, pasiaukojimas ir drąsa. Tuos taip būtinus rezistuojan čiai tautai savumus, tobulai įsi kūnijusius jo asmenybėje, Vin cas Kudirka ugdė ir lietuvių tautoje. Jis jaunuomenę ragi na siekti kilnaus ir augšto ide alo, įprasminančio žmogaus būti, ir jo neišizadėti dėl tru pinio aukso ir gardaus valgio šaukšto. Idealas tepasiekiamas tik jam visą save aukojant, o aukai reikalinga meilė, kuri bi čiuiliauja tik su drąsiaisiais, nes ji drauge nevaikšto su bai me. Vincui Kudirkai drąsus tas, kuris už minties laisvę ko pėti vieši jo tėvynės reikalai, voja, drįsta savo nuomonės ypač susieti su tautos išlikimu. Rodos sunku pagalvoti, kad tarp inteligentų būtų šir džių atšalumas, žiūrint į skriaudiamą motiną, rodos, kad inte ligitų aukos gelbėti savo tau tai turėtų plaukti be galo ir rei kšti jausmus ir išskaičiavimus tėvynainio, o ne pirklis. Ta čiau viso to nematyti, — skun džiasi 1891 m. Tėvynės Var puose Vincas Kudirka.

mas lietuvių tautą iš priespau dos, mokė ją didingai mąstyti ir energingai savo teises ginti. Savanaudiškumas, oportu nizmas ir bailumas, tos vešlio sios žmogiškosios menkystės ir jo dvasios paikystės šaknys, daugiausia trukdė lietuvių tau tai kilti, ir Vinco Kudirkos aš rioji satyra taikliausia nukreip ta prieš jas. Negailestingiau sias jis bailiams. 1896 m. Tė vynės Varpuose jis rašo, kad dabar Rusijoje lietuvių inteli gentą galima pažinti iš kinkų drebejimo.

„Mat, kai pernai vasarą pra dėjo drebėti inteligentų kinkos, tai nesiliovė drebėjusios lig šiol ir jau perėjo į chronišką drebejimą. Net gaila žiūrėti, nes jau ir policija iš jų juokia si. Na, su drebėjimu kinkų tiek to — pasityčios merginos ir tiek, bet chroniška baimė žmones paverčia aviniais. O šiandien lietuviams visai netin ka ir negalima būti avimis, šiandien jie privalo būti drąsūs ir turėti labai aiškias galvas. Dabar Rusijoje plačiai iškeltas lietuviškas klausimas. Gali pa klausti lietuvių: ko jūs nori te? O tuo tarpu lietuviai, užuot atsakę, tegalės parodyti tik kinkų drebejimą. Bijau, kad su lietuviams šiandien neatsitiktų taip, kaip anuomet, kada Na poleonas I pasiūkęs lietuvių atstovus, paklausė: ko jūs no rite? Lietuviai, užuot atsakę, tik lankstė galvas ligi žemės ir siekė bučiuoti ranką, neištare nė žodžio. Tada Napoleonas pasakė: toms avims reikia ge ro piemens.

Būdinga, kad čia vaizduoja mas lietuvių inteligentų didy sis kinkų drebejimas įvyko 1885 m. vasarą, kai Vincas Ku drika žandarų buvo sulintas ir kalėjiman pasodintas. Išėjęs iš kalėjimo išsigandusiems savo kovos draugams padrasinti pa rašė eilėraštį Maniesiems, ku rio antrąjame posme sako:

Jeigu žūtų nuo rankos priešo ar likimo Vienas tu, kur augin garbę, dvasią jūs kilimo, Rimkit — tegu jūs širdis drąsums neatstoja, Tik tai, ką anas darė vyrs pasišventimo, Tegu kits kartoja.

Šiais kietais, kaip iš akmens ištašytais žodžiais, duodamas idėjinės kovos didysis impera tyvas: vieniems kovotojams nuo priešo rankos ar likimo žu vus, kiti jų kovą privalo tęsti, nes tik tuo amžinybės dėsnium įprasminama gyvybės auka ir laiduojamas laimėjimas.

AUSTIN Sales & Service

949 ATWATER AVE, MONTREAL

Didelis pasirinkimas naujų ir vartotų anglišų ir Kana diškos gamybos automobilių, kaip: Metropolitan, Ramb ler, Ambassador ir sportinių Healy-Austin.

Kainos nuo \$1,675.—

Perkant naują ar vartotą automobilį,

kreipkitės

pas prityrusį mechaniką

K. MARTINENĄ

Lietuviams padarysiu nuolaidą.

Norint pasitarti, skambinti

po 6 val. vakaro PO 7-7319

arba darbo vietoje asmeniškai.

BELLAZZI — LAMY, INC

PO 8-5151 7679 George St., Ville Lasalle.
Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.
Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris.

LIUDESIO VALANDOJE

KREIPKITĖS PAS

Laidotuvių Direktorių

C. Halpin Funeral Home Reg'd.

KOPLYCIA VERDUN — WILLIBRORD AVE

4500 VERDUN Ave., Verdun. — Tel. PO 9-1193

Anuo metu daugiausia sielo tasi, triūsta ir kovota dėl lie tuvių spaudos laisvės, ir toje kovoje vieningai dalyvavo visa tauta. Spaudos draudimas smarkiai trukdė lietuvių kultū rinį kilimą, tačiau ir pačiai ru sų valdžiai jis daugiau buvo žalingas, negu naudingas, nes jis lietuvių prieš ją kovingai nuteikė. Todėl ir pati valdžia svarstė, kaip čia lietuviams gražinus spaudą, kuri neteise tai buvo draudžiama. Vincas Kudirka nepasitikejo valdžios geraširdiškumu, nes ji lietuviš kos spaudos klausime su lietu viais elgėsi, kaip tas žydas, be derėdamas arklių ir taikstyda mas žmogų apsukti. Jis Tėvy nės Varpuose ragino nesisuoti su viliojiamais taip didžiū val džios rūpesčiu, bet dirbti be palovos, nes kiekvienas mūsų stabtelėjimas tai valdžios laimė jimas, kiekviena mūsų apsilei dimo diena savaitėmis sutruk do lietuviško klausimo spren dimą.

O lietuviškas klausimas Vin cui Kudirkai tas gavasis šalti nis, iš kurio lietuviai turi sem tis savo gimtosios žemės mei lės, tautinių ir žmogiškų teisių supratimo, skriaudų pajautimo ir jėgų priešintis piktiems pa vergėjo kėsams. Tuos savu mus, ugdančios tautos valingų mą Vincas Kudirka ir žadina Tėvynės Varpais, nes jo su pratimu, „nuolatos nešdami ant savo sprendo neįsivės jun gą, pradedame su juo apsispras ti, gyventi pasyviai, pamaži ne tenkame dvasinės drąsos, apsi leidžiame ir puolame į susnū dusios apatijos glėbį. Jeigu ir atsiranda mūsų tarpe pavie niai gyvybės ženklai, jeigu mū sų padangėse ir pasirodo švie sos spindulėlis, tai ta gyvybė greit apmiršta, o šviesos spin dulėlis veikiai užgesta, lyg ta krintanti žvaigždė: švystelėjo ir dingo“. Tose tamsos su šviesa, gyvybės su mirtimi, veržimosi į laisvę su vergove žūtbūrinės grumtynės Vin cas Kudirka pramato naujus geresnius laikus, ir kaip tas Ib seno idealistas Brandas, į juos vedė savo tautą. (d. b.)

PAJIESKOJIMAI

— Krisius Kuguus, gimes Biržuose 1921. X. 10. paimtas vokiečių kariuomenės karo metu. (Jo tėvas Jonas Lietuvo je mirė). Kas ką nors žino apie jo likimą, malonekite pra nešti jo motinai: Katrė Kučins kaitė v. de Mačiūnas, c. 5, Esq. 2, Nr. 5430, Villa San Carlos, Berisso, GR., Argentina.

REIKALAUKITE

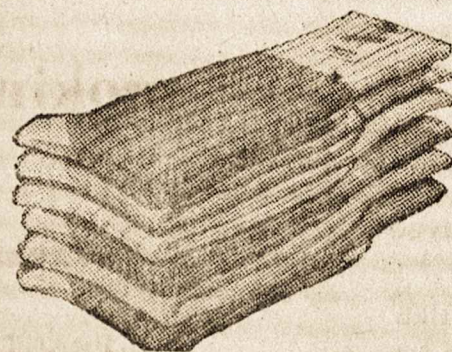
Penmans

NAILONU SUSTIPRINTAIS KULNAIS IR

PIRŠTAIS

DARBINIŲ KOJINIŲ

JOS IŠLAIKO ILGIAU UŽ KITAS

Jos tikrai laikys ilgiau — labai patogios — labai vertingos

PENMANS DARBO KOJINĖS. Yra jų įvairių rūšių ir svorių, tinkamų kiekvienam darbui — tai geriausias pirkinys bet kokių kainų grupėje.

TAIP PAT APATINIAI — VIRŠUTINIAI RŪBAI GARSUS NUO 1868 METŲ (WS 9-4)

SAULT Ste. MARIE, Ont.

VASARIO 16-TOS MINĖJIMAS IR REKOLEKCIJOS

Mūsų naujoji valdyba per ėmusi ir pradėjusi darbą, tuo jau pradėjo planuoti mūsų ne priklausomybės paskelbimo mi nėjimą, bet susidūrė su nema ža kliūčių. Nei prieš vasario 16 dieną, nei po tos dienos ne galejo gauti salės, o be to, pra sidėjus gaveniai, ruošti šios reikšmingos datos paminėjimą su šokiais ir pasilinksmini mu, atrodė, lyg ir netinka. Gi ruošti minėjimą tik su paskai ta be linksmosios dalies, tai ne tiek daug tautiečių dalyvauly. Tačiau valdybos pirmininkui A. Vanagui atėjo mintis su jungti nepriklausomybės pa skelbimo minėjimą su rekolek cijomis, kas buvo ir padaryta. Vasario 21—23 dienomis nau jai paskirtas mūsų kolonijos kapelionas kun. A. Sabas, at vyko iš Sudburio ir įvykdė re kolekcijas. Rekolekcijos pavy ko ir praėjo labai gražiai ir jo se dalyvavo didelis mūsų tau tiečių skaičius.

Vasario 22 d., sekmadienį, po pamaldų, visi dalyvavusieji pamaldose susirinko tos pačios bažnyčios salėje, kur kun. A. Sabas tarė mūsų nepriklausomybės paskelbimo minėjimo progą atitinkamą žodį. Sioje kalboje kun. A. Sabas palietė ir kai kuriuos svarbiausius mū sų lietuviškumo išlaikymo tremtyje klausimus, kaip jau nosios kartos lietuviškoje dva sioje auklėjimas ir šeštadienio mokyklos reikšmė ir svarba. Po pavykusių rekolekcijų ir gražiaus vasario 16-tos dienos progą žodžio, atrodo, kad mū sų kolonijai jau seniai pažista mas ir čia jau gyvenęs kun. A. Sabas bus labai laukiamas sve čias ir valdybos talkininkas. Šios didžiausios mūsų šven

Korespondentas.

TAVO VIENKARTINĖS AUKOS LAUKIA TOKSTANČIAI LIKUSIŲ TAUTIEČIŲ VOKIETIJOJE

Verdun PO 6-5641

HICKSON GROCERY

ALUS ir MAISTO PRODUKTAI

Pristatymas nemokamai

241 Hickson Ave.

Sav. Paul Jocas

SIUNTINIAI

LIETUVON IR Į KITUS SOVIETŲ KRASTUS

per ANGLIJĄ ir ŠVEDIJĄ.

Viaž rūšių siuntiniai pigiausiomis kainomis

per Janiną ADOMONIENĘ.

Siunčiame įvairiausius vaistus, gydymo reikmenis, medžiagas, drabužius, odas, avalynę, siuvimo mašinas, akordeonus, dviračius, maistą ir tt. Užsakymai iš kitur priimami paštu.

Siuntiniai pilnai apdrausti.

Kreiptis: 1319 St. Germain, Ville St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940.

LIETUVIŠKOJE MEDŽIO DIRBTUVĖJE

BALTIC

Daromos įvairios durys, langai, virtuvėms kabinai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

SAV. K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS

yra tos srities specialistai su 22 metų praktika Lietuvoje, Vokietijoje, Anglijoje ir Kanadoje.

Lietuviams nuolaida.

Adresas: 547 Lafleur Str., Ville LaSalle,

Montreal, P. Q.,

Tel.: DO 6-3884.

A. M. DIKINIS

Gyvybės Draudimo Atstovas

The Royal Guardians

A Mutual Life Assurance Company

2055 Peel St., Montreal, P. Q.

Gyvybės draud. — Paveldėjimai. — Pensijos.

Ištaigoje: VI 9-5759;

Namie: RA 8-8364

HAMILTON

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

minėjimas įvyko vasario 22 d. E. L. Fairclough vardu, pro Rytą VAV parapijos bažnyčioje vincijos parlamento narys p. je buvo pamaldos ir vakare L. Elliot, perdavęs sveikinimus Namuose iškilmingas aktas. Ontario ministerio pirmininko Mišias, asistuojant dviem k. p. Frost ir p. Eastbourn MP. Dar sveikino žinoma radio ko kslą sakė vietos parapijos kle mentatorė E. Hyder, estų ats bonas kun. dr. J. Tadaraukas, tovas kun. J. Kivišik ir kt. Po trumpos pertraukos sekė me ninė dalis, kurią išpildė J. Kvie tytės Toronto meno išraiškos šokių studijos mokinės ir pati vedėja, Hamiltono tautinių šokių grupė, ved. G. Breichma nienės ir Hamiltono Lietuvių choras, ved. kun. Br. Jurkšo, sudainavęs penkias dainas. Minėjime dalyvavo apie 700 ha miltoniečių, kurie T. Fondui suaukoko tik 253.96 dol. To kiam dalyvių skaičiui, ši suma turėtų būti bent dvigubai di desnė.

Iškilmingą aktą atidarė KL B Hamiltono ap. v-bos pirm. R. Bagdonas. Sugiejojus God save the Queen, paskaitą skai tė Toronto LB pirm. J. Sen kus, nušvietęs vasario 16 šven tės reikšmę mūsų tautai. Savo sveikinimus lietuviams perda vė Hamiltono m. burmistras L. D. Jackson, Federalinio par lamento narys E. Martini, pa sveikines Ministerio Pirminin ko J. Diefenbakerio ir piliety bės, ir emigracijos ministerio

A. LIODZIUS, B. L.

Viešasis Notaras
(Notary Public)

Advokatas iš Lietuvos.

Namų, žemės ar bet kurio biznio pirkimo-pardavimo dokumentų sudarymas ir visi kiti notariniai reikalai. Teisiniai patarnavimai.

Morgičiai.

Istaiga: JA 7-5575;

Namų: FU 3-8928.

20 King Street East,
Hamilton.

TAUPYK IR SKOLINKIS BANKELYJE „TALKA“.

Išduodamos paskolos iki 3.000 dol., morgičių paskolos iš 7% iki 50% turto vertės.

Indėliai, paskolos ir nario gyvybė apdrausta.

Darbo dienos: antradieniais ir penktadieniais 6 — 8 val. vak., Minda Building, 20 King St. E., notaro A. Liudžiaus istaigoje II aukšte, tel. JA 7-5575. Sekmadieniais 12—2 val. p. p., Parapijos bibliotekoje, 58 Dundurn St. N. Susirašinėjimo adresas 15 Homewood Ave.

Išvairūs siuntiniai

LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ,
LENKIJĄ IR U. S. S. R.

IS KANADOS:

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus rūbų, avalynės, vaistų ir kitų reikmenų įvairius siuntinius.

Turime pardavimui kostiumams, paltams ir suknėlėms medžiagų, priedų ir įvairių kitų prekių.

Be to, turime standartinius medžiagų ir odos siuntinius, kurie sudaromi mūsų krautuvėje ir siunčiami iš Kanados. Prieš sudarant siuntinį prašome užėti pas mus ir apžiūrėti medžiagas, bei susipažinti su kainomis ir Jūs tikrai būsite patenkinti.

IS EUROPOS VALSTYBIŲ:

Priimame užsakymus ir siunčiame įvairius vaistus, akordeonus, mezgimo mašinas, laikrodžius, stiklui piauti peiliukus, parkerius, skustuvus, plaukams kirpti mašinėles, įvairias tekstiles medžiagas, maistą ir t. t.

10 kg cukraus \$13.22	20 kg cukraus \$21.85
10 kg taukų \$22.60	20 kg taukų \$39.60
10 kg ryžių \$14.80	20 kg ryžių \$24.45
10 kg sviesto \$31.94	20 kg sviesto \$53.45

(I Sibirą iki 10 kg reikia pridėti \$1.50, o iki 20 kg—\$2.50)

Siuvama kojine mašina firmos „Minerva-122“ (medinis staliukas ir kojos) įskaitant visus mokesčius —

į Europą \$175.00 į Aziją \$182.00

Jeigu pas Jus kiltų bent koks neaiškumas, kaip pigiau ir geriau pasiųsti siuntinį, prašau paskambinti arba parašyti ir mes tuojau duosime sąžiningą ir nuoširdų atsakymą. Standartiniais medžiagų, odos, vaistų ir maisto siuntiniais prašome reikalauti mūsų atspausdintų katalogų.

Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 sv. gryn. svorio siunt., bei užsakymus reikmenims iš Europos valst., siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsimė gavę sąskaitą. Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas..

LIETUVIŲ ISTAIGA

BALTIC EXPORTING Co.
CENTRINĖ ISTAIGA:

549 College St., Toronto, Ont., Canada. Tel. LE 1-3098

SKYRIAI:

105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA 3-6686
ponia V. Juraitis.

94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-5315
ponia M. Venskevičienė.

Darbo valandos: pirmadieniais-penktadieniais nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak. šeštadieniais—nuo 9 v. ryto iki 5 val. v.

Sav. A. KALUZA

PADEKA.

Mūsų brangus vyras ir tėvas Kazys Kupčiūnas po ilgos ir sunkios ligos š. m. vasario mėn. 2 d. mirė To ronte. Jo ligos metu jis daugelio mielių tautiečių bei pa žįstamų buvo lankomas, o mirus palydėtas į amžino poil sio vietą. Jam mirus, mes susilaukėme daugelio užmo jautos pareiškima, už ką visiems tariame širdingą pa dėką.

Ypatingą padėką reiškiam: atlikusiems paskutinį bažnytinį patarnavimą Kleb. kun. P. Ažubaliui, Dr. kun. Gutauskui ir kun. Pacevičiui; laike Šv. Mišių gie dojusiai p. Ščepavičienėi ir akomponavusiai jos dukre lei Danutei; dalyvavusiems pamaldose ir laidotuvsė, pri siuntusiems gėlių ir pareiškusiems mums užuojautą: p. p. Ališauskams, Aperavičiams, Audėnams, S. Bane liui, Gerulaičiams, J. Kardiui, Kanaukams, J. Ma kauskiui, Matulioniams, Micevičienėi, tėvui Placidui, miesto majorui Nathan Phillips, Saulėnams, Simonavi čiams, Stepaitienei, Šalkauskams, Šiurnai, Trečiokams, buv. Steig. Seimo nariams Valickui ir Vaidotams, Vāš keliams, Vitkams, Žiobiams, Kanados Valstiečių-Liau dininkų Centruir ir Nepriklausomai Lietuvai.

Žmona ir vaikai.

menu ir gražiausius lietuviš kus deimantinius galime inėš ti tautiniuose minėjimuose, kad išėjus iš salės nesijaustum žmo gus, kaip aplaidės kokią nors variete programą, bet atsigai vinės savu, tautišku menu, pri duodančiu ištvermės ir pasiry žimo kovai už Lietuvos laisvę.

Trumpinkime pačią oficia lią, pirmąją, programos dalį, neisileisdami į bereikalingus komentarus anglų kalba, ma žindamį kalbėtojų skaičių ir nepažemindami mūsų valsty bės, sakydami „small country Lithuania“. Juk už Lietuvą yra daugiau mažesnių valstybių Europoje, o be to, ne jos kaltė, kad dalis mūsų žemių ir gyven tojų (Rytprūsiai, Vilniaus kraš tas) buvo svetimųjų okupuota. Juk Lietuvos etnografinio bran duolio plotas turi būti per 100 tūkst. kvadr. km, tad tuo pa čiu, ji priklauso prie vidutinio dydžio valstybių, o ne prie „vargšų“ small country in Eu rope.

SV. KAZIMIERO AKADEMIJA

Hamiltono At-kų kuopa ko vo 8 d., ruošia Sv. Kazimiero akademiją.

11 val. Vilniaus Aušros Var tų parapijos bažnyčioje iškil mingos pamaldos.

5 val. vak. Hamiltono Lietu vių Namuose įvyks akademija. Paskaitą skaitys iš Toronto Pa saulio Lietuvių B-nės V-bos narys dr. J. Sungaila. Meninė dalį išpildys solistė Janina Liustikaitė, tautinių šokių gru pė, vad. G. Breichmanienės, ir deklamacijos. Solistė akompo nuoja muz. kun. Br. Jurkšas.

Kviečiame visus hamiltonie čius ir apylinkių lietuvius skaitlingai dalyvauti šioje Sv. Kazimiero akademijoje.

Prie įėjimo bus renkamos au kos padengti akademijos išlai doms, todėl prašome tautie čius šiam reikalui paaukoti.

Kuopos valdyba.

PERDUODANT NAUJAI VALDYBAI PAREIGAS

Hamiltono įsigyvenusiąją tradiciją tęsdama, paminėjusi Vasario 16-sios dienos šventę, KLB Hamiltono Apylinkės Valdyba savo kadenciją baigė ir pareigas perdavė naujai iš rinktai valdybai.

Valdyba savo pareigas per imdama, perėmė 546.78 dol. Naująjai valdybai paliekama 491.89 dol. ir 100-to dol. ver

A. E. McKAGUE

Barrister and Solicitor
Advokatas ir Notaras
Tel. EM 4-1394, EM 4-1395
1008 North Ontario Bldg.
330 Bay Street,
TORONTO 1, Ontario.

Lietuvio Advokato Istaiga

VICTOR D. ALKSNIS
Advokatas-Notaras

62 Richmond St. West
Room 301
(kampas Bay & Richmond)

TORONTO, ONTARIO
Telefonai

Istaigos Namų
EM 2-2585 ST 8-5088

DRAUDIMAI

Automobilių, namų,
gyvybės ir kt.

Telef. L. E. - 4-3608

PRANO BARAUSKO

**DRAUDIMO
AGENTŪRA**

83 Westmoreland Ave.
Toronto, Ont.

Lietuviai advokatai

**NEIMAN, BISSETT
& SEGUIN**

Barristers, Solicitors,
Notary Public.

35 Heyden Street
(netoli Bllor ir Yonge)
Toronto 5, Ont.

Tel. Office WA 4-3501
Res. BE 3-0978

PASINAUDOKITE SLA PAGALBA

nelaimės ir ligos atveju

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE (SLA)

draudžia gyvybę iki \$10.000, moka ligos pašalpą iki \$325 į mėnesį ir teikia visokeriopą paramą savo nariams.

Dėl smulkesnių inform. Toronte gyvenantieji skambinkite:

ST. JOKUBAITIS (Centrinis Atstovas) — LE 4-0773

L. Rickevičienė — RO 0-7668 V. S. Mastis — LE 2-6513

H. Chvedukas — LE 4-1528 O. Indrelienė — LE 1-8522

A. Dūda — RO 9-4612 A. Paulauskas — LE 6-3545

LONDON, Ont.

ISPŪDINGAS VASARIO 16-TOSIOS MINĖJIMAS

Londono lietuvių Bendruo sine medžiaga, mišrus choras, menė šiemet Lietuvos neprik lausomybės (41 metų) paskel bimo sukaktį paminėjo labai iš kilmingai Miesto Bibliotekos auditorijoje. Visi jutom, kad mi nėjimas praėjo labai išpūdin gai ir tokio minėjimo jau netu rejom bent keli metai.

Mus širdingai sveikino lat vių, ukrainiečių ir estų atsto vai. Labai būdingi esto žo džiai: „Mano širdingiausias linkėjimas — visada būkite lie tuviais! Tai tikriausias laidas Tėvynei prisikelti!“

Idomiai ir gilių minčių pas kaitą skaitė torontieškie Kėstu tis Grigaitis, Pasaulio Lietuvių B-nės vyr. v-bos narys. Jis pa grįstai teigė, kad dabar daug kam iš mūsų, nežiūrint ir labai didelės svetimos aplinkos, ky la jau kitoks klausimas: „O ko dėl gi aš turėčiau nebūti lietu vių?“

Visą meninę ir tikrai gražią programą atliko vietinės jėgos ir pažymėtina tai, kad tai su darė, mūsų jaunimas, kurio tarpe keli čia gimę ir brendę jaunuoliai.

Nedidukas, bet su puikia bal

WELLAND, Ont.

DĖL DVEJŲ SUTAMPANČIŲ JONINIŲ

Tūlas korespondentas „N. L.“ Nr. 8 pranešdamas apie Wellande birželio 20 dieną, to čirlionio ansamblio atvykimą, rašo: „... Joninės šiais metais rengiamos ne Wellande, kaip žinomoje ir išgarsėjusioje St. Stephens salėje yra ruošiamos Joninės, kur wellandiečiai jas pradėjo ruošti nuo 1951 metų. Bus linksma ir patraukli prog rama, puiki muzika ir dar daug naujų papildymų, kurių prae tų gražu ir taip turi būti. Bet kada svetimos kolonijos kores pondentas, reklamuodamas sa vo parengimą, liečia kaimyni nę koloniją, tvirtindamas, kad Joninės ruošiamos ne Wellan de, o bus Merrittone, tai yra klišimasis į svetimos kolonijos reikalus ir klaidinimas visuo menės. Yra priimta savo pre kę girti, bet labai negražai, ne padoru ir neleistina peikti ki tų prekes. Ypač šiame krašte. Patikslinimui Merrittone kor. klaidingų informacijų pra

Savos kolonijos ai savos or ganizacijos korespondentas stengiasi išreklamuoti savo pa rengimus. Taip yra priimta, bet tai gražu ir taip turi būti. Bet kada svetimos kolonijos kores pondentas, reklamuodamas sa vo parengimą, liečia kaimyni nę koloniją, tvirtindamas, kad Joninės ruošiamos ne Wellan de, o bus Merrittone, tai yra klišimasis į svetimos kolonijos reikalus ir klaidinimas visuo menės. Yra priimta savo pre kę girti, bet labai negražai, ne padoru ir neleistina peikti ki tų prekes. Ypač šiame krašte. Patikslinimui Merrittone kor. klaidingų informacijų pra

J. Krunklys.

NL red. vis dėlto pataria kai myninėms kolonijoms kaimy niškai susitarti, susitarus dėl rengimo dienų, nes du paren gimai tai ne bėda, ypač, kad jie bus skirtingi.

KOVO ZINIOS

— Valdybos posėdyje, daly vaujant stalo teniso sekc. va dovui A. Grajauskui ir vyr. tei sėjui J. Bulioniui, buvo aptar ti Kanados jaunių krepšinio ir stalo teniso pirmenybių reika lai. Pirmenybės visose grupė se vykdomos vieno minuso sis tema. Stalo teniso komandą (vyrų) sudaro trys žaidėjai — moterų dvi. Žaidžiama iš dvi jų laimėtų setų. Registracijos mokeskis yra šis: komandai 2 dol. individualiai ir dvejetuose po 50 ct. Pirmenybių pradžia punktualiai 10 val. ryto West

dale mokyklos salėse (Main St. W.). Pirmenybėse užsire gistravę klubai gaus tikslesnes informacijas ir orientacinį miesto planą, nurodantį kelią į sales. Vakare VAV parapi jos salėje Kovas rengia vaka rienę, kurioje dalyvaus visi pir menybių dalyviai ir Hamilto no organizacijų pirmininkai. Jos metu bus įteiktos KSA skir tos taurės laimėtojams.

— Hamiltono miesto stalo teniso pirmenybėms Kovas įre gistravo Z. Stanaitį, G. Paita

punktualiai 10 val. ryto West roką ir A. Grajauską.

Taupyk ir skolinkis kredito kooperatyve

„P A R A M A“

Paskola 1 asm. iki \$ 3.000.—

Paskolos, indėliai ir gyvybė apdrausta.

Darbo valandos:

Pirmad. ir penktad. nuo 10—12 v. ryto ir 5½—9 v. vak. Antradieniais nuo 10 — 12 v. ryt. ir 7 — 9 val. vakaro. Trečiad. ir ketvirt. nuo 10—12 val. ryto. Vak. uždaryta.

Būstinė: Lietuvių Namai, 1129 Dundas St. W. Toronto, Ont. Tel. LE 2-8723.

MONTREAL

DIDŽIOJI VALANDA ARTEJA

Sekmadienį, 7 val. vakaro, pradedame iškilmingai Parapijos Rekolekcijas. Jas veda pranciškonas Tėvas Leonardas Andrius. Visi parapijiečiai pakartotinai ir labai prašomi be išimties visi dalyvauti rekolekcijoje. Rekolekcijos — tai pats gražiausias ir būtinas būdas tinkamai pasiruošti didžiajam Velykų džiaugsmui. (AV).

ŠAULIŲ S-GOS ĮKŪRĖJO MINĖJIMAS

Lietuvių visuomenės žiniai. Šį sekmadienį, kovo 8 d. Montrealyje, Aušros Vartų salėje įvyks Lietuvos Šaulių S-gos įkūrėjo Vlado Putvio mirties sukaktuvių minėjimas.

Programoje: 11 val. Aušros Vartų bažnyčioje iškilmingos mišios. Tuojau po pamaldų, 12.30 val., minėjimo aktas: ka-pitono J. Navikėno paskaita ir meninė dalis, kurią išpildys mūsų solistės J. Pauliūtė ir S. Pakulytė.

Visi tautiečiai maioniai kviečiami minėjime dalyvauti. Įėjimas laisvas. Šauliams dalyvavimas būtinas.

Karaliaus Mindaugo Šaulių Kuopos Valdyba.

BANKAS „LITAS“ VEIKIA

„Lito“ valdybos posėdis įvyks šį sekmadienį, kovo 8 d., 9 val. 30 min. ryto banko patalpoje prie Aušros Vartų salės. Kviečiamos dalyvauti Kredito ir Revizijos Komisijos.

Banko „Litas“ valdomieji ir ganai, išrinkti praėjime susirinkime, pareigomis pasiskirs tē sekančiai:

Valdyba: A. Norkevičius — pirm., J. Bernotas — vicepirm., Pr. Rudinskis — sekret. ir vėdėjo padėjėjas, D. Jūrkus — banko vedėjas ir P. Lukoševičius — narys veiklos plėtimui. Kredito komisija: J. Juškevičius — pirm., S. Kęsgaila — vicepirm. ir J. Lukoševičius — sekretorius.

Revizijos Komisija: J. Bulota — pirm., B. Staškevičius ir K. Toliušis — nariai.

● Serga-sirgo. Ši žieima daugelį susargdina. Sirgo persilimu ir slogomis inž. J. Bulota, J. Bakanavičius, J. Makauskas. E. Jazulaičiui padaryta operacija.

DR. J. ŠEMOGAS

Office 5441 Bannantyne (kamp. Woodland) Verdun. Tel. PO 7-3175.

Priėmimo valandos: pirmadienį ir ketvirtadienį 7 — 9 p. m. antradienį ir penktadienį 2 — 4 p. m. trečiadienį 2-4 ir 7-9 p. m. šeštadienį 11 — 1 p. m. arba pagal susitarimą. Namų tel. PO 6-9964

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALIŠKA Pacientai priimami iš anksto susitarus 9 a. m. — 10 p. m. išsky. antradienį iki 6 v. p. m. 5441 Bannantyne, (kampas Woodland) Tel.: PO 8-4547

NOSIES, GERKLĖS IR AUSŲ SPECIALISTAS IR CHIRURGAS

Dr. R. CHARLAND 78 St. Joseph Blvd. W. Tel. PL 9958

Dr. E. Andrukaitis

956 SHERBROOKE E. Tel.: LA 2-7236

SV. KAZIMIERO IŠKILMĖS

kaip kasmet vyksta Sv. Kazimiero parapijoje. Sekmadienį bus iškilmingos Sv. Kazimiero garbei pamaldos, kuriose organizuotai dalyvaus skautai, kurie po pamaldų turės subuvimą ir subuvimo programą.

Sv. Kazimiero šventės išvaka karėse Sv. Kazimiero parapijos salėje bus iškilminga vakarienė, kuri bus puikiai paruošta prityrusių šeimininkių. Vėks turtingas bufetas su visokiais gėrimais ir turtinga loterija. Pradžią 7 val. vak. Visi kviečiami atsilankyti.

Pakrikštytas E. ir K. Guzevičių kūdikis Brian Richard Charls vardu.

SKAUCIŲ IR SKAUTŲ DĖMESIUI

Šį sekmadienį, kovo m. 8 d. Sv. Kazimiero parapijos bažnyčioje įvyks iškilmingas kazimierinių minėjimas. 11 val. Sv. Mišios, po mišių salėje seks pusryčiai, sueiga ir lauželis.

Skautės ir skautai renkasi 10.30 val., Vyr. skautės ir Vyčiai 9 val. Turtininkai.

SVENTASIS KAZIMIERAS — LIETUVIŲ TAUTOS GLOBĖJAS

Šešiolikto šimtmečio pirmoje pusėje priešais puolę Polocko pilį. Lietuviai ėjo šios pilies ginti. Dauguma buvo pavtinusi ir niekaip nebuvo galima per ją persikelti. Maskvos kariuomenė, apsupusi pilį, pasistatė palapines ir sukūrė laužus. Ji rami, matydama natūralią klūtį, ginančią ją nuo lietuvių. Bet štai pasirodo paslaptingas baltas raitelis, pasuka į Dauguvos srovę ir moja sektojau. Padrąsinti šio žygio, metasi į vandenį ir raitoji lietuvių kariuomenė. Kai priešas netikėtai užpultas, išsisklaidė ir pilis buvo išgelbėta, pradėta tyrinėti, kas gi tas paslaptingas raitelis. Niekur jo nerasta ir niekas jo daugiau nėra matęs. Visų įsitikinimas buvo vieną — tai būta Sv. Kazimiero! Šį įvykį ir įsitikinimą paliūdijau po priesaika to žygio vadai ir dalyviai. (AV).

NEMALONIOS KLAIDOS

Per neapsižiūrėjimą į p. p. Genės ir Juozo Bakanavičių padėką išbrovė nemalonus klaidos: praleistos pp. Jūrkštų iš Toronto ir pp. Vapsių iš Čikagos pavardės, o p. Bakanavičiaus vardas yra Juozas. Už klaidas atsiprašome.

ADVOKATAS

STASYS DAUKSA, LL. D. Suite 25—26 152 Notre Dame St. E. UN 1-8933

ADVOKATAS

JOSEPH P. MILLER, B. A., B. C. L. Suite 205 168 Notre Dame St. E. Montreal. UN 6-7026 Res.: 40 Lafleur, LaSalle, tel. DO 6-1570

NOTARAS

JUOZAS BERNOTAS, B. A., B. C. L. 215 St. James West, 7 aukštas. Tel.: AV 8-3115. Namie 2654 Hogan Tel.: LA 5-7023, 7—9 v. v.

NOTARAS

MILTON W. WINSTON, B. A., B. C. L. Suite 504 ir 505 4 Notre Dame St. E. Montreal. UN 6-6556

MONTREALIO LIETUVIŲ DRAMOS TEATRAS

gastrolės su B. Sruogos „Milžino Paunksme“ pradėjo labai sėkmingai. Prisikėlimo p. salė buvo pilna žmonių, gal arti 700. Publika spektaklį priėmė labai šiltai, sveikino, gėlių įteikė, pagerbė vakariene. Hamiltone lietuvių namų salė buvo dar didesnė ir ten susirinko ne tik Hamiltono lietuviai, bet ir Wellando, St. Catharines, Niagaros ir iš Rochesterio. LN organ. S. Bakšys pareiškė, kad po Čiurlionio ansamblio tai buvo gausiausias lankytojų kiekis. Ir Hamiltone spektaklio pasisekimas buvo didelis. Teatro kolektyvas į Montrealį sugrįžo pirmadienio rytą 8 val.

● Penktadienis yra pirmasis mėnesio penktadienis, skirtas Išganytojo širdies garbei. Tadieną išklausti Sv. Mišias ir priimti eucharistinį Kristų į savo širdį yra pats gražiausias būdas atsilyginti Kristui už Jo didį meilę mums ir atsisteiti jam už mūsų visų nedėkingumą. (AV).

● Jonas Dalmantas įrengė mo-dernią rūbinę prie AV salės.

● Trečiadienį Sv. Kazimiero šventė.

● AV bažnyčios šilumos reikalams pr. sekm. suaukota 124.91 dol.

● Jonui Gudui ir ponai su dukra, kurie šiomis dienomis išsi-kėlė į Amerikos Jungtines valstybes, pereitą sekmadienį A. V. choras suruošė jauką atsi-sveikinimą A. V. klebonijoje.

● McGill universitete šiemet mokosi 8,000 studentų iš įvairių šalių ir kraštų; jie yra kilę iš 70-ties tautų.

● Bravoras Daw 1958 metais turėjo 2,930,000 pelno.

● Montreale uoste 1958 metais praplaukė daugiau kaip 6 tūkstančiai laivų, kasdien maždaug po 20 laivų.

● P. Bielijaus šeštadienį ir sekmadienį lankėsi Montrealy ir mokė tautinių šokių.

● P. Aneliūnienė seiga širdies priepuoliu.

● P. Kizerskis po nelaimės iš-gylėjęs 4 mėn., jau sveiksta ir jau pradėjo vaikščioti.

● P. Jasėnas, buvęs montrealietis, iš New Yorko lankėsi Montrealy ir NL redakcijoje.

● P. Ališauskas, vilasietis, dukrai ir žentui Lasalleje stato namus.

● Laiškanėšiai Montrealy pa-reikalavo pakelti 480 dol. al-gas. Dabar jie gauna nuo 2,850 iki 3,900 dol.

● Jaseckas Juozas Generali-goninėje operuotas dr. J. Šemogos ir sveiksta.

● P. Kilikevičiui nuo darbo su-silenkė mažieji rankų pirštai taip, kad negalima buvo jų iš-tiesinti, todėl ligoninėje teko juos nupjauti. Operavo dr. Šemogos.

● Šaulių ruoštas kortų ir žaidimų vakaras praėjo sklandžioje ir jaukioje nuotaikoje, duodamos progos mėgėjams gražiai praleisti laiką Gavėnijos metu. Likusio pelno dalis bus skiriama šaulių kuopos vėliavos įsigijimui. J. Š.

REIKALINGAS

Real Estate Agentas gerai įsikūrusioje real estate agentūroje — Albert Rolland & Son, 5977 Monk Blvd., PO 6-8551, vakar. PO 8-6118

PARDUODAMA

groserija su alumi Salaison Châles Enrg. PO 7-6630 2376 Allard, Mtl. Vakara PO 6-1519 Parduodama be agentų.

TAUPYK, SKOLINKIS kredito kooperatyve

„LITAS“ Santaupos pilnai apdraustos. Augštos palūkanos. Paskolos duodamos betkokiam geram tikslui. Ved. D. Jūrkus, PO 7-4280. Pirm. A. Norkevičius, RA 7-3120. Veikia sekmadienį 11-1 val. A.V. par. salėje, Banko kambary.

PROFESORIUS ANTANAS RAMŪNAS.

vedęs Pedagogikos katedrą Kanados sostinėse, Ottawos, universitete, UNESCO deleguotas, apvažiavo beveik visą Žemės rutulį, aplankęs 25 valstybes, paskaitas laikęs bent 20-je universitetų, sekmadienį atsilankė Montrealy ir AV Klebono kun. J. Borevičiaus, SJ, papraštas, Augštesniųjų Lituanistinių Kursų vedamų akademinių paskaitų eilėje AV salėje laikė labai įdomią paskaitą, kurioje savo kelionės impresijas sujungė su lietuviybės klausimais.

Prof. Dr. A. Ramūnas pirmąsias konstatavo Europos hegemonijos atsidūrimą ant žlugimo slenksčio, toliau kalbėjo apie susidariusią prarają tarp Rytų ir Vakarų ir apie UNESCO pastangas rasti tai prarają išvengti tiltą. Labai įdomiai profesorius kalbėjo apie Rytų ir Vakarų skirtumus — apie Rytų impersonalizmą bei kolektyvizmą ir Vakarų personalizmą bei individualizmą. Žvelgdamas į tautų rolę ir valstybių dydį, Profesorius sakė, kad istorija rodo, jog fiziniai dydžiai nevaizduoja nieko lemiamo: milžiniškos Atilos, Čingischano, Rytų despotų valstybės žlugo ir jų nedaug liko pėdsakų, kai tuo tarpu mažos tautos ir jų vasalybės žmonijai davė ir kultūrą, ir tikybą, ir patvarumą; tokiu tarpe, be kitų, Profesorius sumini graikus, žydus, kurie kūrė kultūrą ir buvė tiltu tarp Rytų ir Vakarų. Ir Lietuvai tenka būti tiltu, ir lietuvių tauta turi daug kultūros kūrybos žymių, todėl mūsų nėra ko nusiminti, o reikia daugiau ryžto dirbti, kovoti ir laimėti. Profesorius po paskaitos dar atsakė į eilę paklausių. Visi paskaitos klausiusieji Profesoriui už labai įdomią paskaitą karštai dėkojo, kaip ir buvo padėkota Kursų vardu. Labai gaila, kad apie šią paskaitą nebuvo pranešta iš anksto, o ją trumpai atpasakoti nėra galimybės.

● Mišios vakarais 8 val. gavėnijos metu bus laikomos kiekvieną dieną, išskyrus šeštadienius ir sekmadienius. (AV)

NAUJA VERSLO B-VĖ

Šiomis dienomis Quebeco Provincijos valdžios buvo įre-gistruota nauja verslo bendrovė, pavadinta „Baltica Investment Corporation“ su pagrindiniu kapitalu 120.000 dol. B-vės Direktoriatai ir valdyba su-daro sekantys asmenys: J. Skučas, A. Markevičius, V. Zubas, E. Griganavičiūtė ir S. Skučėnė. Iš b-vės išleistų 100.000 dolerių vertės „common shares“ ir 20.000 dol. vertės „preferred shares“, jau parduota šerų už 53.000 dol. ir b-vė jau pradėjo vykdyti statybinės žemės už-pirkimus. Asmenys, suintere-suoti ar tai žemės pardavimu ar šerų pirkimu, kviečiami kreiptis pas b-vės pirmininką J. Skučą, 6966 44-ta Ave. Rosemount, telef. RA 2-6152, arba pas kitus v-bos narius.

INCOME TAX

blankus geriausiai užpildo didelių patyrimą turintis iš daugelio metų praktikos buvęs mokytojas

Pranas Tautkus.

Prašoma kreiptis pas p. A. Matulį jo svetainėje 7682 Ed-ward St., Ville LaSalle, arba skambinti tel. PO 8-8112

šeštadieniais

nuo 1 iki 4 val. po pietų

ir kitomis dienomis

OR 4-8996

TORONTO

DĖMESIO TORONTO!

Šio mėn. 7 d., šeštadienį, Sv. Jono Kr. parapijos salėje žinomas keliautojas

DAN KURAITIS

rodys ir aiškins

FILMUS iš KELIONIŲ

po Sov. Rusiją, Gruziją, Lenkiją, Indiją, Lietuvą ir kitus kraštus. Seansų pradžia: 3 val. p. p. jaunimui ir 7 val. vak. suaugusiems, po kurio bus

A L U T I S.

Pamatykime necenzuruotus filmus iš už geležinės uždangos!

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 236 kuopa.

RUOŠIAMAS DR. VINCO KUDIRKOS MINĖJIMAS

KLB Toronto Apyl. V-ba Dr. Vinco Kudirkos 100 metų gimimo sukakties minėjimą ruošė praėjusių metų gruodžio mėnesį, tačiau dėl techninių kliūčių iškilmes teko nukelti vėlesniam laikui. Dabar šis minėjimas įvyks sekmadienį, kovo 22 d., 4 val. p. p. Pranciško Parapijos salėje. Minėjęs mas žada būti įdomus ir originalus. Programoje dalyvauja Hamiltono „Aukuras“ su specialiu montažu, kurio metu pro-tarpiais paskaitą apie Dr. V. Kudirką skaitys žinoma gausiai pedagogė Iz. Matusėvičiūtė. Taip pat programoje dalyvauja mūsų pažiba — Toronto „Varpo“ choras.

Šis Dr. V. Kudirkos minėjimas sutampa su Kanados Lietuvių Mokytojų Dienų pabaiga, todėl jame turės progos atsilankyti visi Mokytojų Dienų dalyviai. Toronto lietuviškoji visuomenė kviečiama gausiai atsilankyti Dr. V. Kudirkos minėjime ir pagerbti didįjį mūsų tautos žadintoją, atkaklų kovo-toją, „Varpo“ kūrėją ir Lietu-vos Himno autorį.

KLB Toronto Apyl. Valdyba.

VISUOTINIS KLKMD SUSIRINKIMAS

Kovo mėn. 8 d. — sekmadienį — tuoj po sumos Aušros Vartų klebonijos posėdžių kam-baryje įvyks K. L. Moterų Dr-jos Montrealeio skyriaus visuotinis susirinkimas, kurio metu bus renkama nauja valdyba. Visos narės būtinai privalo dalyvauti. Po susirinkimo vaišės.

Valdyba.

PRANEŠIMAS PAMINKLINĖS LENTOS REIKALU

Pakeičiant mūsų duotą in-formaciją „NL“ nr. 9, praneša-me, kad paminklinės lentos ak-to pasirašymas — akademija įvyks ne balandžio 11 d., bet ba-landžio 25 dieną.

Paminklinės lentos pašventi-nimas įvyks A. Vartų bažnyčioje balandžio 26 d. sekmadienį. Paminklinės lentos aktą pa-sirašys: dvasiškija, lentos ga-

Lietuvi,

savi pas savus!

Atlieku lengvų mašinų taisymo darbus pagal pageidavimą.

Skambinti DU 9-0571

Viktoras, 9032 — 10 Ave., St. Michel, (Montreal).

District Estate Brokers

177 Sherbrooke St. W.

VI 2-8501

D. N. Baltrukonis CR 6-5075 F. Jasutis LA 2-7879 A. Markevičius RA 7-4097 A. Budriūnas RA 2-8035 P. Adamonis RA 2-2472

Sekite mūsų skelbimus apie bus paruošta tik tam skaičiui asmenų, kurie įsigys korteles iki balandžio 18 dienos įma-mai. Vakarienes šeimninkai pa-kviesta O. Motuzienė, o jos ku-linariniai gabumai mums visie-ms yra gerai žinomi.

Kviečiame visus kuo skaitlingiausiai atsilankyti į paminklinės lentos iškilmes ir tuomi pagerbti tuos, kurie žuvo už sa-vo tautą; už tave, mane ir mus visus.

I. G. ELECTRIC R'd.

Elektros kontraktorius

IGNAS GURČINAS

3260 Curatteau

Montreal. Tel. CL 5-5515

Kovo 7—8 dienomis SL

236 kuopos kviečiamas į Toron-tą atvyksta Dan Kuraitis iš Či-kagos, kuris čia „atvėš filmus iš įvairių ir gausių pasaulio kraštų, o svarbiausia iš savo paskutinės kelionės iš už gele-žinės uždangos, kur jam pasi-sekė daug kas nuliūtuoti. Dan Kuraitis, kaip iš jo kelionių ap-rašymo žinome, Rusijoje fil-mus traukė kovodamas ir su „palydovais“ ir su vieša ir slap-ta policija ir vis dėlto daug ką, kas buvo komunistų draudžia-ma, nufilmavo, — todėl jo fil-mai yra fiksavę tikrai įdomių mokentų. Be to Dan Kuraitis filmavo visur, kur tik tai lan-kėsi, tat jo filmų rinkinys y-dideli ir įdomumo ir svarbu-mo. Filmai bus rodomi Sv. Jo-no parap. salėje (Dundas ir Gorevale g-vių kampas).

Kovo 7 d. bus rodomi du se-ansai 3 val. p. p. ir 7 v. vaka-ro. Po antrojo seanso bus as-meniški su svečiais pasikalbėji-mai ir alutis.

Šių retų ir įdomių filmų pa-matyti maloniai kviečiama To-ronto ir apylinkių lietuvių vi-suomenė ir jaunimas, kuriam bus patogiausias seansas 3 v. po pietų. Kviečia 236 kuopa.

KŪRĖJŲ - SAVANORIŲ SKYRIUS

savo viešą pavasarinį pobūvi-balių, yra numatęs suruošti ba-landžio 18 d. Sv. Jono parapi-jos salėje. Tuo tikslu tariama si su meninėmis pajėgomis dėl programos.

Toronto kūrėjų - savanorių skyriaus Valdyba vasario 16 d. proga pasiegtė pasveikini-mą Nepriklausomybės Akto Signatarui prof. Mykolui Bir-žiškai ir prie pasveikinimo pri-dėjo Maney Orderį 25 dol.

mintojas J. Šiaučiulis, Sky-riaus nariai kūrėjų-savanorių organizacijų pirmininkai ir vieni asmenys, kurie moraliai ir medžiagiškai mus parėmė, tuomi įgalino mus tą lentą pa-gaminti.

Pasirašytas aktas bus izo-liuotas nuo drėgmės ir įdėtas lentoje įruštoje slėptuvėje iki jos amžiaus pabaigos. Po aka-demijos įvyks toje pat salėje vakarienė su menine dalimi. Vakarienės metu bus duota teisė jos dalyviams pasirašyti aktą. Į vakarienę kortelės bus galima gauti nuo kovo 7 iki balandžio 18 dienos pas žė-miau išvardintus asmenis: K. Ivaškevičius, 107 Pratt Ave, Longueuil, P. Q.; A. Ma-7682 Edward St., Lasalle, P. Q.; A. Lapinas, 6757 Fielding Ave, E. N. D. G.; K. Šitkauskas, 6801 Market Str. Montre-al Nord.; L. Balzaras, kiekvie-ną sekmadienį Aušros Vartų salėje, nuo 10 iki 12.30 v. Va-karienės kortelės kaina 2 dol. Vakarienės metu taipogi bus galima įsigyti paminklinės len-tos foto nuotraukų. Vakarienė bus paruošta tik tam skaičiui asmenų, kurie įsigys korteles iki balandžio 18 dienos įma-mai. Vakarienes šeimninkai pa-kviesta O. Motuzienė, o jos ku-linariniai gabumai mums visie-ms yra gerai žinomi.